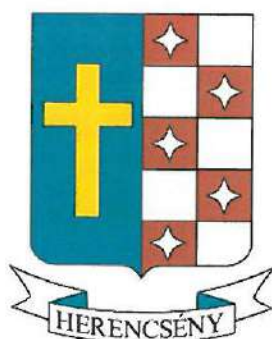

HERENCSENY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

16/2022.

JEGYZŐKÖNYV

Készült: Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2022. december 28-ai rendkívüli üléséről

Herencsény Község Önkormányzata

2677 Herencsény, Kossuth út 76.

Telefon: +36-35-549-008; E-mail: onkormanyzat@herencseny.hu

Iktatószám: H/127-27/2022

16. számú JEGYZŐKÖNYV

Készült: Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2022. december 28. napján 15.00 órakor megtartott rendkívüli ülésén Herencsény Község Önkormányzata hivatalos helyiségében. (2677 Herencsény, Kossuth út 76.)

Tanácskozási és szavazati joggal jelen van:

Bucsánszki Csaba	polgármester
Jávor Károly	alpolgármester
Kalmár Ildikó Mária	képviselő
Szalai Krisztián	képviselő

Összesen: 4 fő

Tanácskozási joggal jelen van:

Petrás Judit	jegyző
Perjésiné dr. László Anita	„külsős” alpolgármester

Az ülést vezeti:

Bucsánszki Csaba	polgármester
------------------	--------------

A jegyzőkönyvet vezeti:

Petrás Judit	jegyző
--------------	--------

Bucsánszki Csaba polgármester: Tisztelettel és szeretettel köszöntöm a Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének rendkívüli ülésén megjelenteket. Az aláírt jelenléti ív alapján megállapítom, hogy a megválasztott polgármester jelen van, a képviselő-testület 4 megválasztott tagjából 3 fő van jelen. 1 képviselői hely betöltetlen. Megállapítom, hogy a képviselő-testület 4 fővel határozatképes, a képviselő-testület ülését megnyitom. Jegyzőkönyv hitelesítőnek Jávor Károly alpolgármestert és Szalai Krisztián képviselőt jelölöm ki.

I. Napirend előtt

Javaslat új napirendi pont felvételére

Bucsánszki Csaba polgármester: A képviselő-testület rendkívüli ülésének napirendi pontjaira a meghívó szerinti tartalommal kívánok javaslatot tenni. Kérem, akinek új napirendi pont felvételére javaslata van, az jelezze.

Javaslat új napirendi pont felvételére nem érkezett.

Bucsánszki Csaba polgármester: Javaslom, hogy a képviselő-testület rendkívüli ülésének napirendi pontjait a meghívó szerinti napirendi pontok alapján fogadja el a képviselő-testület. Kérem, aki a javaslattal egyetért, az kézfelemeléssel jelezze.

Herencsény Község Önkormányzata

2677 Herencsény, Kossuth út 76.

Telefon: +36-35-549-008; E-mail: onkormanyzat@herencseny.hu

Szavazás

Bucsánszki Csaba polgármester: Megállapítom, hogy Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testülete nyílt szavazással, egyszerű többséggel, 4 igen szavazattal, 0 nem szavazattal

meghozza az alábbi határozatot:

80/2022. (XII. 28.) önkormányzati határozat

Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testülete (a továbbiakban: képviselő-testület) a képviselő-testület 2022. december 28-ai rendkívüli ülésének napirendi pontjait az alábbiak szerint fogadja el:

I. Napirend előtt

Javaslat új napirendi pont felvételére

II. Napirend

1. Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata

Előterjesztő: Bucsánszki Csaba polgármester

III. Napirend után

A képviselő-testület részéről érkező kérdés, hozzászólás, egyéb észrevétel

A képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a képviselő-testület 2022. december 28-ai rendkívüli ülését az elfogadott napirendi pontok alapján vezesse.

Felelős: Bucsánszki Csaba polgármester

Határidő: azonnal

Herencsény Község Önkormányzata

2677 Herencsény, Kossuth út 76.

Telefon: +36-35-549-008; E-mail: onkormanyzat@herencseny.hu

II. Napirend

1. Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata

- Írásbeli előterjesztés a testületi anyag 1. melléklete -

Bucsánszki Csaba polgármester: Kérem, aki az írásbeli előterjesztés szerinti tartalommal a Helyi Esélyegyenlőségi program felülvizsgálatával egyetért, valamint a határozati javaslatot elfogadja, az kézfelemeléssel jelezze.

Szavazás

Bucsánszki Csaba polgármester: Megállapítom, hogy Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testülete nyílt szavazással, egyszerű többséggel, 4 igen szavazattal, 0 nem szavazattal

meghozza az alábbi határozatot:

81/2022. (XII. 28.) önkormányzati határozat

Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testülete (a továbbiakban: képviselő-testület) megtárgyalta a „*Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata*” című írásbeli előterjesztést és az alábbi határozatot hozza:

A képviselő-testület az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 31. § (4) bekezdése alapján Herencsény Község Önkormányzata – 27/2020. (VII. 15.) számú határozatával elfogadott – Helyi Esélyegyenlőségi Programját felülvizsgálta, azt az írásbeli előterjesztés szerinti tartalommal elfogadja.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program az Ebktv., valamint a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Kormányrendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” című dokumentum alapján került felülvizsgálatra.

Herencsény Község Önkormányzata

2677 Herencsény, Kossuth út 76.

Telefon: +36-35-549-008; E-mail: onkormanyzat@herencseny.hu

II. Napirend után

A képviselő-testület részéről érkező kérdés, hozzászólás, egyéb észrevétel

A képviselő-testület részéről kérdés, hozzászólás, egyéb észrevétel nem érkezett

Bucsánszki Csaba polgármester: Valamennyi napirendi pontot megtárgyaltunk. Köszönöm a képviselő-testület ülésén megjelentek részvételét. Tekintettel arra, hogy több kérdés, hozzászólás nincs, a képviselő-testület ülését bezárom.

Bucsánszki Csaba
Bucsánszki Csaba
polgármester

k.m.f.

Petrás Judit
Petrás Judit
jegyző

Jávor Károly
Jávor Károly
jegyzőkönyv hitelesítő
alpolgármester

Szalai Krisztián
Szalai Krisztián
jegyzőkönyv hitelesítő
képviselő

JELENLÉTI ÍV

Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2022. december 28. napján 15.00 órakor megtartott rendkívüli ülésén

---

Tanácskozási és szavazati joggal jelen van:

1. Bucsánszki Csaba polgármester

Bucsánszki Csaba

2. Jávor Károly alpolgármester

Jávor Károly

3. Kalmár Ildikó Mária képviselő

Kalmár Ildikó

4. Szalai Krisztián képviselő

Szalai Krisztián

Tanácskozási joggal jelen van:

1. Petrás Judit jegyző

Petrás Judit

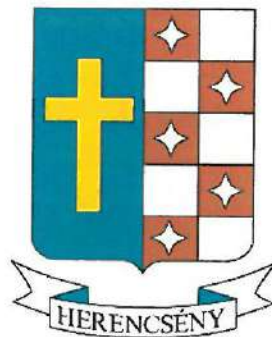
2. Perjésiné László Anita „külsős” alpolgármester

Perjésiné László Anita

**HERENCSENY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETE**

TESTÜLETI ANYAG

**Készült: Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2022. december 28-ai rendkívüli ülésére**

**Herencsény Község Önkormányzata
Polgármesterétől**

2677 Herencsény, Kossuth út 76.
Telefon: +36-35-549-008; E-mail: onkormanyzat@herencseny.hu

MEGHÍVÓ

Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének rendkívüli ülését

2022. december 28. (szerda) 15.00 órára

összehívom,

amelyre Önt tisztelettel meghívom

Az ülés helye: Herencsény Község Önkormányzata (2677 Herencsény, Kossuth út 76.)

Napirendi javaslat:

I. Napirend előtt

Javaslat új napirendi pont felvételére

II. Napirend

1. Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata

Előterjesztő: Bucsánszki Csaba polgármester

III. Napirend után

A képviselő-testület részéről érkező kérdés, hozzászólás, egyéb észrevétel

Kelt: Herencsény, 2022. december 27.

Bucsánszki Csaba
Bucsánszki Csaba
Herencsény Község Önkormányzata
polgármester

Herencsény Község Önkormányzata

2677 Herencsény, Kossuth út 76.

Telefon: +36-35-549-008, E-mail: onkormanyzat@herencseny.hu

ELŐTERJESZTÉS

a képviselő-testület 2022. december 28-ai rendkívüli ülésére

1. Napirend: Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata
Előterjesztés típusa: írásbeli
Előterjesztő: Bucsánszki Csaba polgármester
Készítette: Fábián Jánosné közszolgálati tisztviselő
Szendrei Zsuzsa közszolgálati tisztviselő

A képviselő-testület a javaslat megtárgyalása során nyílt
zárt ülést tart.

A képviselő-testület döntése határozat
rendelet

A képviselő-testület a döntést nyílt
títkos szavazással hozza.

A javaslat elfogadásához egyszerű
minősített többség szükséges.

A javaslat elfogadásához név szerinti szavazás szükséges
nem szükséges

Az előterjesztés a jogszabályi előírásoknak megfelel!
Petrás Judit s.k. jegyző

**Herencsény Község Önkormányzata
Polgármesterétől**

2677 Herencsény, Kossuth út 76.

Telefon: +36-35-549-008; E-mail: onkormanyzat@herencseny.hu

Tisztelt Képviselő-testület!

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdése alapján a község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) öt évente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési kisebbségi önkormányzatok véleményét. A helyi esélyegyenlőségi programot a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján kell elkészíteni. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani:

- a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,
- b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve az esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, az áttekintés alapján, szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.

A helyi esélyegyenlőségi programot a települési önkormányzati köztisztviselők vagy közalkalmazottak készítik el. Képzésüket, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészültét és felülvizsgálatát esélyegyenlőségi mentorok segítik. A települési önkormányzati köztisztviselők, közalkalmazottak képzését a Kormány által rendeletben kijelölt szerv végzi.

A települési önkormányzat az államháztartás alrendszereiből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaitélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testülete a 27/2020. (VII. 15.) számú határozatával fogadta el Helyi Esélyegyenlőségi Programját, amelynek felülvizsgálata jogszabályi előírás alapján szükséges. Jogszabályi kötelezettségnek eleget téve a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata megtörtént.

Kérem a képviselő-testületet az előterjesztés, továbbá a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatára és a határozati javaslat elfogadására!

Keltezés helye, ideje: Herencsény, 2022. december 27.

Bucszki Csaba
Bucszki Csaba
Herencsény Község Önkormányzata
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT

    /2022. (XII.   ) önkormányzati határozat

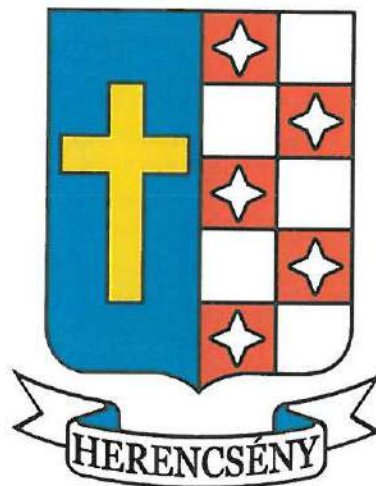
Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testülete (a továbbiakban: képviselő-testület) megtárgyalta a „*Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata*” című írásbeli előterjesztést és az alábbi határozatot hozza:

A képviselő-testület az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 31. § (4) bekezdése alapján Herencsény Község Önkormányzata – 27/2020. (VII. 15.) számú határozatával elfogadott – Helyi Esélyegyenlőségi Programját felülvizsgálta, azt az írásbeli előterjesztés szerinti tartalommal elfogadja.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program az Ebktv., valamint a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Kormányrendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” című dokumentum alapján került felülvizsgálatra.

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program Felülvizsgálata**

**HERENCSENY
Község Önkormányzata**

I. felülvizsgálat (2022)

2020-2025

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	4
Bevezetés.....	4
A település bemutatása.....	4
Értékeink, küldetésünk.....	11
Célok.....	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	19
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	19
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	28
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	33
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	49
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	62
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	67
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	73
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	76
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	77
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	78
1. A HEP IT részletei.....	78
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	78
Jövőképünk.....	78
Az intézkedési területek részletes kifejtése <i>(kitöltése javasolt, opcionális)</i>	80
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	81
3. Megvalósítás.....	84
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	84
3.2 A megvalósítás folyamata.....	84
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	86
3.4 Nyilvánosság.....	86
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	88
4. Elfogadás módja és dátuma.....	89

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Herencsény Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Történeti áttekintés

Herencsény község Nógrád megyei település.

Herencsény név eredete bizonytalan, gondolják, hogy a herécs szóból származna, ami keserűgombát jelent, mások meg a fazekas értelmű hrencsár főnévből. „Schmidt József helyi jegyző okfejtése 1863-ból igen érdekes, miszerint a már utalt Harasztin és Liszkon talált cserépegető kemencék bizonyítják, hogy tót ajkú fazekasok éltek itt, ahol valaha község volt jelenleg is herencsároknak hivatnak. A tót szó: hrencsár - magyarul fazekas, ami jelen korban feltehetően a könnyebb kiejtés miatt, Herencsénnyé alakult át.”

(Forrás: www.cserhatnaturpark.hu)

Szagrális műemléke a XIII-XIV. században épült katolikus templom, legkorábbi része, a szentély román stílusban készült, megtoldották később gótikus előtérrel, aztán a XIX. században bővítették a hajóját, s harangtornyot is kapott. Szintén védett építménye egy másik XIV. századi temploma, ugyan sokáig magtárnak használták, a kuruc időkben egy aknát ástak a szentély alá, ide rejtették a falubeliek a gabonájukat. Az Önkormányzat a '90-es években, ma Herencsényhez tartozó Harashti puszta műemléke. A 14. századtól található írásos emlékei. Határában egy középkori falu (Harashti) nyomai láthatók a mai Harasztipusztán. A 16. században, a településen élő családok búzát termeltek, és jókora szőlőültetvényük volt.

A település megszenvedte a török és kuruc időket is, mégsem néptelenedett el.

Az 1720-as összeírás idején 18 családot számláltak meg a településen, ami nem kevés, ha belegondolunk, hogy volt, ahol ekkoriban két jobbágyház állott. Aztán a XIX. századi általános föllendülés, kivált a kiegyezés után itt is megmutatkozott, mire a millenniumi ünnepek elé nézett az ország, a falunak volt gőzmalma, szeszgyára, még szénbányája is, bár ez csak kézi fejtésre bizonyult elegendőnek. Ekkoriban épült a falu több kúriája, így Lisznyai Kálmáné - aki közkedvelt költő volt ebben a korban. A másik kúria - mely a Bolzai családé volt- történelmi emlékeket őriz, itt bújtatták Bethlen Istvánt, Magyarország egykori miniszterelnökét a II. világháború idején.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A község területén található a védett Arethusa-forrás, ahol az Ipolyt tápláló Fekete-víz ered. A község keleti oldalát összefüggő, vadban gazdag erdőség határolja. Vadregényes környezete különösen a gyógy- és vadászturizmus fejlesztésére kiválóan alkalmas központtá teheti Herencsényt. Nepomuki Szent János barokk stílusú szobra a XVIII. századból maradt ránk.

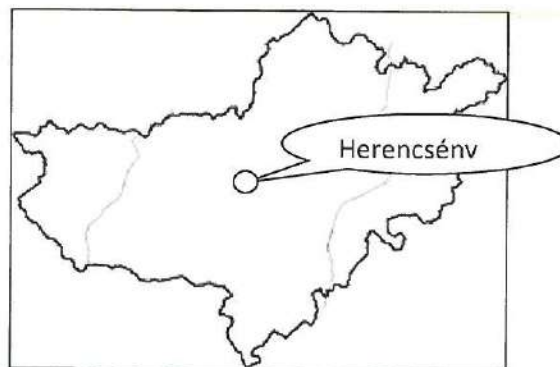
A népi építészet jelentős emlékei találhatóak még a településen, megmentésük, funkcióval való ellátásuk (pl. vendégházzá vagy tájházzá alakításuk) szélesebb körű összefogást igényel.

A községben született Lisznyai (Damó) Kálmán (1823-1863), Petőfi barátja és a híres Palócz dalok szerzője. Emlékét a község háza falán látható tábla őrzi.

A községhez kötődik Bartus Józsefné: Nívó díjas mesemondó, Népművészet mestere is.

Földrajzi elhelyezkedése

Herencsény község Nógrád megyében, a Balassagyarmati járás területén, Palócföld szívében, a Belső-Cserhát lankái között található település.

Pozíció Nógrád megye térképén

(Forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Herencsény>)

A megye nagy kiterjedésű településeihez tartozik alacsony számú népességgel. Az ötvenes évekig zsákfalu volt, a balassagyarmati járás utolsó községe.

Szomszéd település nyugat felé Cserhátsurány, kelet felé Cserhátszentiván.

Közúti távolsága Salgótarján megyeszékhelytől: 53 km, Balassagyarmat járási székhelytől 20 km. A település megközelíthető Balassagyarmat-Mohora irányából és a 21-es főútvonaltól is.

Herencsény 2011-ig Közoktatási Intézményfenntartó Társulásban működött Cserhátsuránnyal és Mohorával. Az általános iskola egyházi fenntartásba kerülésével a társulás megszűnt. 2013-tól a Cserhátsurányi Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozik.

Közzolgáltatások

Herencsény Község Önkormányzata az alábbi szolgáltatásokat biztosítja a településen:

- közigazgatás
- szociális ellátás
- sporttámogatás
- lakásgazdálkodás
- környezetvédelem
- településfejlesztés, településrendezés
- vízrendezés
- helyi közutak és közterületek fenntartása
- köztisztaság biztosítása
- közreműködés a foglalkoztatás megvalósításában

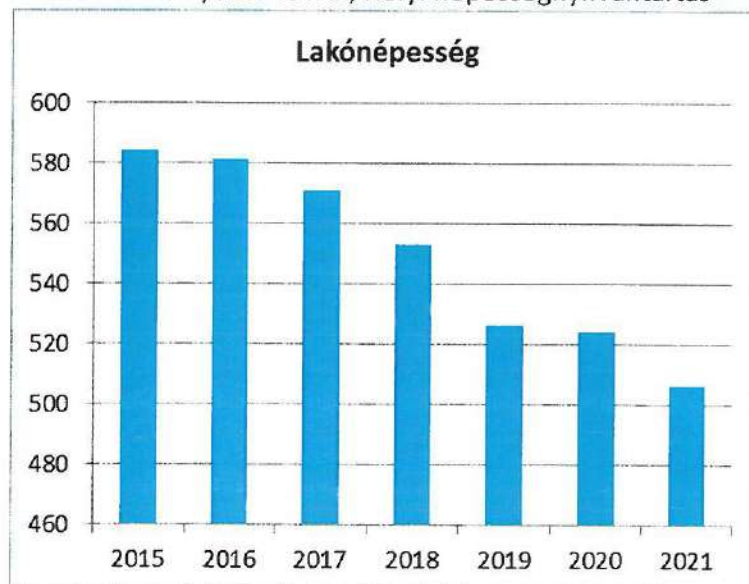

- az óvodáról, az eü-i ellátásról gondoskodás
- gyermek- és ifjúságvédelem
- közösségi tér biztosítása
- közművelődési tevékenység
- egészséges életmód feltételeinek elősegítése

A közszolgáltatások biztosítását és fenntartását segítik azok a településfejlesztési célkitűzések, melyek a Herencsény Önkormányzat Képviselő-testülete Gazdasági Programjában fogalmazódtak meg.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	584	bázis év
2016	581	99,49%
2017	571	98,28%
2018	553	96,85%
2019	526	95,12%
2020	524	99,62%
2021	506	96,56%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, Helyi népességnyelvántartás

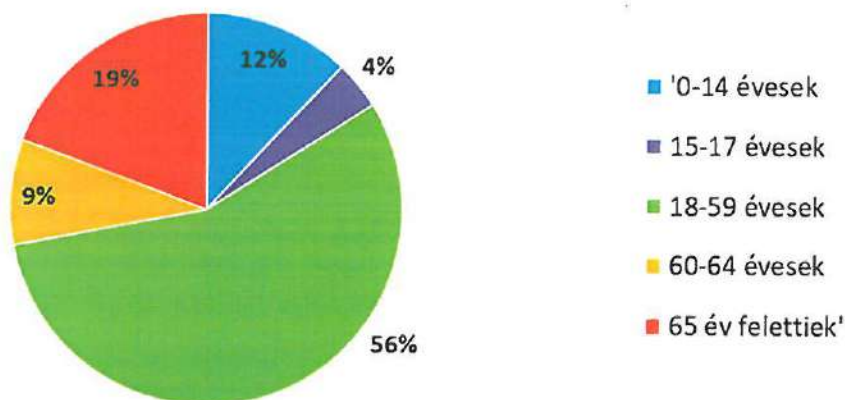

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)

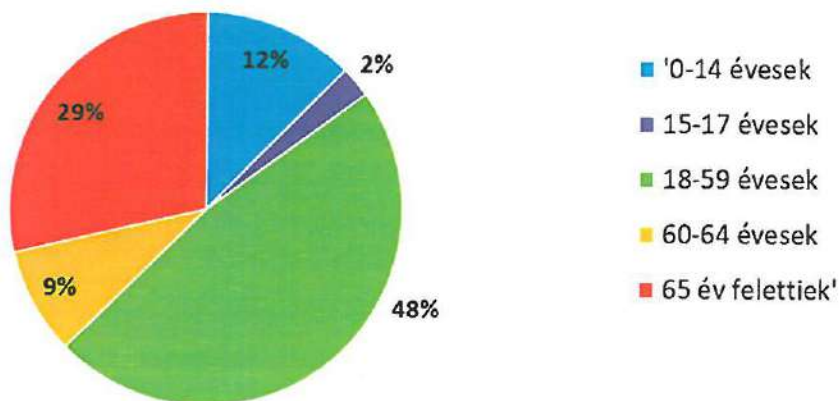
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	275	273	548	50,18%	49,82%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			12	2,19%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	33	34	67	6,02%	6,20%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	11	7	18	2,01%	1,28%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	154	130	284	28,10%	23,72%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	24	24	48	4,38%	4,38%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	53	78	131	9,67%	14,23%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, Önkormányzat

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Herencsény állandó népességének a száma 2021-ben 548 fő volt. Az állandó népességben belül a 0-14 éves korúak száma 67 fő, míg a 65 év felettié 131 fő. Az állandó népességben belül a férfiak aránya magasabb, 50,18%.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	140	66	212,12%
2016	140	76	184,21%
2017	141	76	185,53%
2018	135	71	190,14%
2019	129	68	189,71%
2020	129	74	174,32%
2021	131	67	195,52%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, önkormányzat

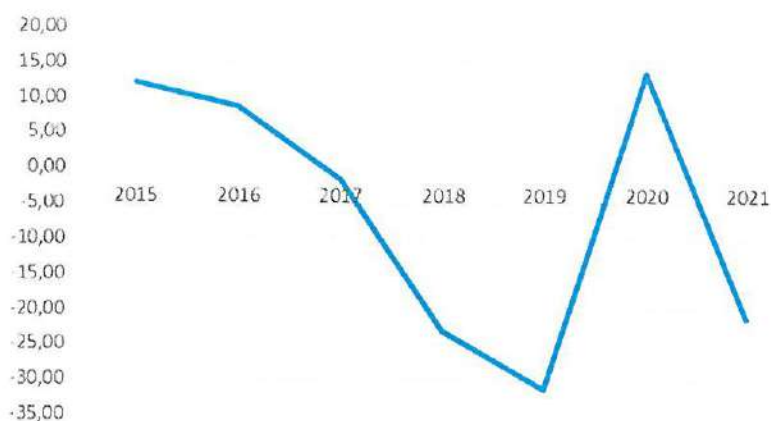

Az öregedési index nagyon magas (195,52%), ami azt jelenti, hogy a település előregedő.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	11,97
2016	8,58
2017	-1,74
2018	-23,13
2019	-31,51
2020	13,33
2021	-21,36

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)

A belföldi vándorlások táblázatból látható, hogy a vizsgált időszakban csak 2016-ban és 2017-ben volt nagyobb a településre vándorlók száma, mint az elvándorlóké. 2018-ban az elvándorlók száma kétszer akkora volt, mint az odavándorlóké, ami nagyon magasnak tekinthető. 2019-től emelkedés, majd 2020-tól ismét csökkenés látható.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	-11,97
2016	-12,02
2017	-13,89
2018	-7,12
2019	-18,54
2020	-19,05
2021	-17,48

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település demográfiai helyzetét vizsgálva továbbra is megállapítható, hogy a lakosság fogyása és az elöregedés jellemző a községre.

Értékeink, küldetésünk

Településünkön működő civil szervezetek: Herencsény Sportegyesület, Polgárőr Egyesület, Palócföld Hagyományőrző és Vidékfejlesztési Közhasznú Alapítvány (természetvédelem, oktatási, szociális, kulturális terület), Nyugat Cserhát Vadásztársaság (természetvédelem, oktatási, kulturális, környezetvédelmi terület), Sasbérc Vadásztársaság Ipoly-Táj Területfejlesztési Társulás, CSERFA Egyesület, Cserhát Natúrpark, Novohrad-Nógrád Geopark

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Herencsény Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

Az elfogadott gazdasági program szerinti célkitűzések:

Fejlesztési elképzelések

Herencsény Község Önkormányzatának Képviselőtestülete a 2020-2024. évekre a következő általános fejlesztési elképzeléseket határozza meg.

E Gazdasági Program *fő célkitűzése: Herencsény élhető település, modell értékű, referencia település.* Az itt élők életminőségének javítása, és Herencsény településnek, akár lakóhelyként, akár utazási célként, a választható alternatíva szintjére emelése.

Ennek érdekében Herencsény Község Önkormányzatának képviselő-testülete elfogadja azt, a Herencsény Község jövőképét is tartalmazó elvi állásfoglalást, amelynek megvalósítását e Gazdasági Program alapján kívánja biztosítani.

Részterületi célok:

- Településfejlesztés (műszaki/épített, természeti és eszmei/szellemi települési környezet) célzottan a fogadóképesség (turizmus, nyugdíjasok, home office fiatalok, helyi gazdaság élénkítése) megteremtése érdekében;
- Helyi gazdaság élénkítése, fejlesztése;
- Turizmus és vendégfogadás;
- Fiatalok vissza- és idevonzása (home office környezet megteremtése);
- Közösség építés.

Ütemezés: a részterületi célok sorrendje időbeliséget is jelöl. Az első öt éves fázisban elsősorban a településfejlesztés a megvalósítás fókuszja. Különös tekintettel azokra a tevékenységekre, amelyek a második és harmadik rész cél (helyi gazdaság és turizmus) elérését támogatják: Herencsény jövőképe és Gazdasági Programjának elfogadása, az ezeket alátámasztó jogharmonizáció; a településkép alakítása; a műemlékek és egyéb látványosságok (pl. Palócok Vigyázó Keresztje) elérhetőségének biztosítása; többcélú ökológiai hálózat, kerékpárút hálózat kialakítása; szennyvízkezelés megoldása. A helyi gazdaságban azokra a teendőkre kell koncentrálni, amelyek a turizmus fejlesztésének megalapozásához, indításához szükségesek (helyi termék kínálat és alapszolgáltatások).

A következő fázis(ok)ban a helyi gazdaság fejlesztése az önellátás/önfenntartás irányában, illetve a folyamatosan kiteljesedő turizmus és idegenforgalom fogadása érdekében, a helyi jövedelemtermelő képesség, az életszínvonal stabilizálása miatt; épület-ingatlan rekonstrukció, szükség esetén új építési telkek kialakítása a vissza-, vagy idetelepülni szándékozók számára (figyelemmel a jövőképeben meghatározott lakónépesség számra).

Közösség építés. Élő és működő közösség nélkül nincs esélye fenntartható hatású fejlesztéseknek. Ezért a közösség építés szándéka, az ezzel kapcsolatos döntések és a szándékok megvalósítása folyamatosan kell, hogy történjen. A legfontosabb elemei ennek a tevékenységnek: tájékoztatás és véleménycsere, az érintettek bevonása a helyi eseményekbe és döntéshozatalba; feladat és felelősség „kihelyezés”, folyamatos együttműködés és konfliktus kezelés. A közösség építés legjobb gyakorlati formája a közösen elfogadott cél érdekében végzett együttes tevékenység, közösségi munka.

A Gazdasági Program fejlesztési elemeit orientáló, támogató tényezők

Külső tényezők (Nógrád Megye Területfejlesztési Konceptiója 2021-2027):

- a sport és rekreációs szerep erősítése (elérhetőség, túraútvonalak, felszerelt pályák, terek, létesítmények, kapcsolódó szállásférőhelyek);
- a szakrális turizmus, a testi-lelki megújulás helyszíneinek fejlesztése;
- egészséges táplálék (helyi élelmiszer előállítás, feldolgozás, értékesítés) biztosítása;
- az egészséges öregedés („ezüst gazdaság”) körülményeinek biztosítása, aktív nyugdíjasok vonzása, rehabilitációs kapacitások;
- a kerékpár úthálózat bővítése;
- fenntartható településfejlesztés (digitalizáció, zöld infrastruktúra, közcélú megújuló energia használat bővítése);
- helyi gazdaság élénkítése, közösségi gazdaság ösztönzése, fiatal vállalkozók támogatása.

Belső tényezők (helyi adottságok):

- meglévő műszaki/épített környezeti adottságok;
- táji, természeti adottságok;
- kulturális adottságok, néphagyomány;
- helyi civil szervezetek (Herencsény Sportegyesület, Polgárőr Egyesület, Palócföld Hagyományőrző és Vidékfejlesztési Közhasznú Alapítvány (természetvédelem, oktatási, szociális, kulturális terület), Nyugat Cserhát Vadásztársaság (természetvédelem, oktatási, kulturális, környezetvédelmi terület), Sasbérc Vadásztársaság (Ipoly-Táj Területfejlesztési Társulás, CSERFA Egyesület, Cserhát Natúrpark, Novohrad-Nógrád Geopark));
- Szent István Egyetem Tájépítészeti és Településtervezési Kar hallgatóinak szakmai anyaga: észrevételek és javaslatok;
- kapcsolati tőke aktivizálása: szomszédos települések, testvértelepülések, térségi civil és szakmai szervezetek (Ipoly-Táj Területfejlesztési Társulás, CSERFA Egyesület, Cserhát Natúrpark, Novohrad-Nógrád Geopark);
- 2021. I-II. negyedében Herencsény is a szélessávú internet hálózat része lesz.

Tervezett fejlesztések részterületenként

A tervezett fejlesztési szándékokat és célokat a járványra hivatkozva kihirdetett veszélyhelyzet alapján meghozott kormányzati intézkedések szabta lehetőségek keretei között, és a mindenkor helyi költségvetési helyzet alapján kell értelmezni.

Közzolgáltatás

a) közüzemgazdálkodás: ügyfélbarát önkormányzati szolgáltatói tevékenység fenntartása; átlátható, és ellenőrizhető közös hivatal fenntartása; a helyi, és a releváns körjegyzőségi rendeletek, határozatok, szabályzatok (HÉSZ, TAK stb.) harmonizálása Herencsény község jövőképevel és a Gazdasági Program céljaival; az elektronikus ügyintézés megvalósítása, és a hivatali, önkormányzati költségek folyamatos racionalizálása; fejlesztési, beruházási tartalék képzése; az adónemek felülvizsgálata; a pályázati lehetőségek kiaknázása a település jövőképe és a Gazdasági Program megvalósítása érdekében.

b) település üzemeltetés: a meglévő közparkok és más zöld-infrastruktúra elemek karbantartása, ápolása; a szennyvíz kezelés megoldása (a megfelelő megoldás kiválasztása, forrásfejlesztés és megvalósítás); a települési közutak (Bercsényi u., Dobó Katica u., faluközpont, Jókai u., külterületi utak), járdák (Béke u., Kossuth u. Szabadság u.), hidak felújítása, fejlesztése, utcabútorok kihelyezése; a temető kerítésének és utcafrontjának rendezése, urnafal kialakítása; ahol lehet, közösségi munka igénybevétele.

c) településfejlesztés és –rendezés: a településrendezési eszközök felülvizsgálata; határozott, a település jövőképevel és a Gazdasági Program céljaival összhangban lévő települési arculat kialakítása (az egyes arculati elemekben való következetes érvényesítése) és marketingje; következetes és határozott hatósági (helyi és egyéb releváns) fellépés a jövőképe és a Gazdasági Program céljaival ellentétes gyakorlattal, és szándékokkal szemben; a település fejlesztési céljaival harmonizáló, azokat erősítő településképző következetes kialakítása, és fenntartása (információs és köszöntő táblák, utcabútorok, hulladékgyűjtők kihelyezése, karbantartása, köztisztaság); a meglévő, fával borított területek (faluközpont, vízfolyások menté, szabadterei színpad környéke, Barát kert stb.) és más zöld-infrastruktúra elemek kiegészítése, felújítása, bővítése, illetve ezen zöldfelületi elemek összekötésével, egy zöldfolyosó rendszer, egy települési ökológiai hálózat létrehozása; műemlékeink, épített értékeink, és környezetük védelme, karbantartása, restaurálása (Nepomuki Szent János szobor, Török/Pusztai templom, Szent Mihály Plébánia templom stb.); Bucsánszki Pali bácsiról emléktábla és műhelyének helyi értékévé nyilvánítása; ahol lehet, közösségi munka igénybevétele.

d) oktatás és művelődés: a Napsugár Óvoda és a teleház működtetése; a Szent István Keresztény Általános Iskola működtetésének támogatása; az óvoda és az iskola oktatási/képzési anyagának kiegészítése helyismereti szakanyagokkal; tehetséges tanulók továbbtanulásának támogatása; a közművelődési tevékenységek, a hagyomány ápolás, közösségi tevékenységek tárgyi, épület és infrastruktúra igényeinek biztosítása, karbantartása, fejlesztése; többfunkciós közösségi tér kialakítása (Művelődési Ház és Könyvtár fejlesztése és/vagy egy másik épületingatlan felújítása és berendezése a Megyei Könyvtárral együttműködésben); tartalomszolgáltatás a közművelődéshez és a hagyományápoláshoz, illetve a helyi kötődést elősegítő események, rendezvények szervezése, befogadása.

e) szociális és egészségügyi ellátás: a szociális, gyermekjóléti és egészségügyi ellátórendszer fenntartása; az egészségügyi ellátás támogatása tájékoztató anyagokkal (prevenció, egészséges életmód); a szociálisan rászorult emberek támogatása, a tényleges rászorultság felmérése; a falugondnoki szolgálat működtetése; a szociális étkeztetés fenntartása.

f) helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás: települési értékleltár készítése és karbantartása (épített, természeti, szellemi/kulturális); a tájképi, táji, természeti értékek (források, patakok, Barát kert stb.) felmérése, indokolt esetben helyi védettség alá helyezése; a források és környezetük rendezése (tisztítás, forrásfoglalás, gondozás), a vízkészletek védelme; a közterületek folyamatos gondozása, a köztisztasági feltételek teljesítése, virágosítás; az ár- és belvíz elleni védekezés érdekében záportározó kialakítása (lásd: SZIE tanulmány), és a bel- és külterületi árokrendszer rekonstrukciója (az árkok gondozása, új nyomvonalak kijelölése és működtetése együttműködésben a földtulajdonosokkal; a helyi civil szervezetek és a lakosság bevonása közösségi munkában is).

g) lakás- és helyiséggazdálkodás: legalább egy eladó lakóingatlan megvásárlása, és közmunkában (START) felújítása szükségként; az anyagi helyzet függvényében, elhagyott, üres házak birtokba vétele (vásárlás, ajándékozás), felújítása (START) és értékesítése; közreműködés a településképet romboló, és/vagy életveszélyes állapotú épületek felújítása/elbontása érdekében.

h) gazdaság-szervezés, turizmus: helyzetfelmérés és intézkedési terv készítése a Gazdasági Program időtávjára; önkormányzati szerepvállalás a helyi gazdaság serkentésére: együttműködő partnerek, lehetséges gazdasági tevékenységek meghatározása.

Meglévő adottságok és pályázati források bevonásával a helyi gazdaság fejlesztése alapjainak megteremtése:

- települési ökológiai hálózat, ezen belül kerékpárút hálózat kialakítása;
- komposzttelep kialakítása;
- műemlékek, táji és természeti értékek (értékeltár!) védelme, karbantartása, megközelíthetőségük biztosítása („Török” templom, források, Barát kert stb.);
- a településkép gondozása (növénytelepítés, épületek karbantartása, utcabútorok kihelyezése, közterületek tisztántartása);
- falumúzeum kialakítása.

Az együttműködésben feltárt adottságokra támaszkodó vállalkozások, szolgáltatások (pl. kerékpár kölcsönző és szerviz, helyi termékek előállítás, feldolgozása, élményteremtő szolgáltatások: kocsikázás, kézművesség stb.) indítása.

A „vállalkozó önkormányzat” lehetséges területeinek megvizsgálása és vállalkozás (pl. önkormányzati tulajdonban lévő területek, épületek hasznosítása, lakossági szolgáltatások: gyümölcsfa ápolás, elhagyott porták gondozása).

Az Önkormányzat sajátos eszközeinek (pl. helyi védettség, a település érdekeit szolgáló tevékenységek ellátása, adókedvezmény stb.) hadrendbe állítása.

A helyi turizmus és vendégfogadás eredményes működésének megalapozása, segítése:

- Herencsény táji adottságait, értékeit, látványosságait, szolgáltatásait bemutató, színes szóróanyag összeállítása, kiadása és terjesztése (idegenforgalmi irodák, honlap, közösségi média);
- induló vállalkozások segítése különböző eszközökkel;
- árusítóhely (helyi piac) kialakítása helyi termékek bemutatása, értékesítése érdekében;
- a szakrális turizmus indításához, működtetéséhez szükséges feltételek megteremtése (Palócok Vigyázó Keresztje látogathatósága, Nepomuki Szt János szobor restaurálása, Szent Mihály templom környezetének fejlesztése, lelki gyakorlatos ház létrehozása, „Török” templom és környezete rendezése, megközelíthetősége), hagyomány teremtés.

i) közfoglalkoztatás: az ebben rejlő lehetőségek folyamatos kihasználása, partnerségben a Munkaügyi Hivatallal; bekapcsolódás a START munkaprogramba; lehetőség szerint egy állandó, a település üzemeltetésben (pl. épület felújításban) használható csapat kialakítása.

j) sport és ifjúság: a gyermek és ifjúsági korosztály felmérése, kérdőívezés; a sport és szabadidős tevékenységek célú eszköz és ingatlan állomány leltára, a sport öltöző felújítása; sport- és szabadidős tevékenységek eseményeinek (pl. atlétika, asztali tenisz, labdarúgás, tájfutás, terepkerékpár) szervezése a helyi Sport Egyesülettel közösen; körjegyzőségi bajnokságok a gyermek és ifjúsági korosztályok számára; ifjúsági klubhelyiség kialakítása és berendezése.

k) közbiztonság: a térfigyelő kamerarendszer folyamatos működtetése; a Polgárőr Egyesület aktivizálása, napi kapcsolat és együttműködés az Egyesülettel, a rendőrséggel.

l) hulladékgazdálkodás: települési komposzttelep kialakítása és a község területén keletkező zöld/szerves hulladék (kaszálék, nyesedék, lomb) begyűjtése (égetési tilalom); az érett komposzt felhasználása közterületen, és igény esetén helyi, lakossági célú értékesítése.

Kapcsolati tőke

Nehéz körülmények között (veszélyhelyzet, pénzsűke stb.) különösen felértékelődik a kapcsolatok, a kapcsolattartás súlya és jelentősége. Az élő kapcsolatok jelentősége messze nem az esetleges gazdasági, vagy egyéb anyagi hasznukban van elsősorban. A kölcsönös bizalmon alapuló, a közösen átélt

cselekedetek és események során elmélyülő, építő jellegű együttműködés előbb-utóbb megtermi az anyagi jellegű hasznot is.

Az alábbiakban felsorolt potenciális partnerek (különös tekintettel a civil szervezetekre) sajátos lehetősége és adottsága:

- a helyi és térségi oktatási/nevelési ismeretanyagot kiegészítő, helyismereti szakanyag összeállítása;
- az egészségügyi ellátást támogató tájékoztatók (prevenció, egészséges életmód) összeállítása és folyamatos frissítése;
- részvétel a települési értékleltár (egyeztetés, hozzáadott érték) elkészítésében;
- a saját tapasztalatok és a legjobb gyakorlatok, jó példák megosztása különböző rendezvények, tréningek, kötetlen együttlétek során, és digitális formában egyaránt;
- mindezekkel a közösségi élet, a partnerségben való értelmes együttműködés élénkítése, színesítése, gazdagítása.

a) civil szervezetek: aa) helyi szervezetek: Pálos Kert – Herencsény, Palócföld Alapítvány, Polgárőr Egyesület, Sport Egyesület, Tiszavirág asszonykórus; ab) Herencsényt érintő szervezetek: CSERFA Közhasznú Egyesület, Cserhát Natúrpark, Novohrad-Nógrád Geopark, Palóc Út Egyesület.

Minden esetben meg kell vizsgálni, hogyan és miben lehetséges a rendszeres együttműködés, mégpedig elsősorban nem anyagi jellegű szinten: egymás helyzetének, fejlesztési elképzeléseinek megismerése, gondolat- és ötletcsere, kölcsönös pályázati partnerség stb.

b) testvértelepülések: a mindenkori helyzetnek megfelelő, rendszeres kapcsolattartás; az önkormányzati szintű kapcsolatok kiegészítése a lehetséges civil, illetve gazdasági együttműködési lehetőségekkel.

c) szomszéd települések, mikrotérség: az együttműködésre képes és hajlandó partnerek körének meghatározása; rendszeres kapcsolattartás, és együttgondolkodás az egyes települések, a mikrotérség helyzetéről, fejlesztési szükségéről és lehetőségeiről; pályázati partnerség.

d) Balassagyarmat és járás: rendszeres kapcsolattartás, és együttgondolkodás az egyes települések, a járás helyzetéről, fejlesztési szükségéről és lehetőségeiről (Herencsény is tagja az Ipoly-Táj Területfejlesztési Társulásnak); egymás fejlesztési szándékainak kiegészítése; pályázati partnerség; egyes járási székhelyi/városi feladatok „kihelyezése” Herencsénybe (pl.: ha Balassagyarmat vállalja a kerékpáros túrizmus fejlesztését, vagy műemlékek/látnivalók elérhetőségének biztosítását stb. (vö.: Nógrád megye területfejlesztési koncepciója 2021-2027.), akkor ebben partnerei lehetünk, kiegészítve, színesítve a városi vállalat).

e) Nógrád megye: megyei dokumentumok (pl. NMTFK) véleményezése; partnerkeresés megyei szinten (önkormányzati, civil, gazdasági), és új együttműködések kialakítása.

f) szakmai partnerek: Ipoly-Táj Területfejlesztési Társulás, TÖOSZ, Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem (MATE, a volt SZIE) Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet (TTDI) stb.: az együttműködésben rejlő potenciális lehetőségek feltárása és kiaknázása (pl.: pályázati partnerség a MATE TTDI oktatóival és az egyetemi hallgatókkal).

Az Önkormányzat 2016. évtől falugondnoki szolgálatot vezetett be.

A képviselő-testület 5/2016. (II. 11.) önkormányzati határozatával úgy határozott, hogy a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi II. törvény 60. § - a alapján falugondnoki szolgáltatást tart fenn.

Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2016 (XI.30.) önkormányzati rendelete a falugondnoki szolgáltatásról

Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 60. § (4) bekezdésében, valamint a 92. § (1) bekezdés a) pontjában kapott

felhatalmazás alapján, Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az alábbi rendeletet alkotja:

1. Általános rendelkezések

1. § Herencsény Község Önkormányzata e rendelet hatályba lépésével, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 57. § (1) bekezdés a) pontja szerinti falugondnoki szolgáltatást nyújt.

2. § A falugondnoki szolgáltatást az Szt. 115/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján térítésmentesen kell biztosítani.

2. A falugondnoki szolgáltatás alapfeladatai

3. § Herencsény Község Önkormányzata a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (a továbbiakban: SzCsM rendelet) 39. § (1) bekezdése értelmében a falugondnoki szolgáltatáson keresztül az alábbi közvetlen, személyes szolgáltatásokat látja el:

a) a közreműködés

aa) az étkeztetésben,

ab) a házi segítségnyújtásban,

ac) a közösségi és szociális információk szolgáltatásában;

b) az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása, így

ba) a háziorvosi rendelésre szállítás,

bb) az egyéb egészségügyi intézménybe szállítás,

bc) a gyógyszerkiváltás és a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása;

c) az óvodáskorú, iskoláskorú gyermekek szállítása, így

ca) az óvodába, iskolába szállítás,

cb) az egyéb gyermekszállítás.

3. A falugondnoki szolgáltatás kiegészítő feladatai, lakossági szolgáltatások

4. § Herencsény Község Önkormányzata az SzCsM rendelet 39. § (2) bekezdése értelmében a falugondnoki szolgáltatáson keresztül az alábbi kiegészítő feladatokat, lakossági szolgáltatásokat látja el:

- a. a közösségi, művelődési, sport- és szabadidős tevékenységek szervezése, segítése,
- b. az egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása,
- c. az egyéb lakossági szolgáltatások, illetve 3. § a) pontjában meghatározottakon kívüli egyéb alapszolgáltatások biztosításában való közreműködés.

4. A falugondnoki szolgáltatás önkormányzati feladatok megoldását segítő, közvetett szolgáltatások

5. § Herencsény Község Önkormányzata az SzCsM rendelet 39. § (3) bekezdése értelmében a falugondnoki szolgáltatáson keresztül az alábbi önkormányzati feladatok megoldását segítő, közvetett szolgáltatásokat látja el:

- a. az ételszállítás önkormányzati intézménybe,
- b. az önkormányzati információk közvetítése a lakosság részére,
- c. a falugondnoki szolgálat működtetésével kapcsolatos teendők ellátása.

5. A falugondnoki szolgáltatás igénybevétele és megszüntetése

6. § A falugondnoki szolgáltatás igénybevétele önkéntes, amelyet szóban vagy írásban kell a falugondnoknál vagy a polgármesternél előterjeszteni az igénybevételt megelőző egy nappal.

7. § A falugondnoki szolgáltatásra való jogosultság megszűnik

- a. az ellátott halálával
- b. az ellátás lemondásával

6. Záró rendelkezések

8. § E rendelet 2017. január 1. napján lép hatályba.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP Intézkedési Terve (IT) tartalmazza.

A HEP Intézkedési Terve (IT) célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása:

**Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2021. (X. 1.) önkormányzati rendelete
a helyi szociális ellátásokról
Hatályos: 2022. 08. 01**

Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testülete a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 132. § (4) bekezdés g) pontjában, valamint a 92. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8a. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el.

I. Fejezet

Általános rendelkezések

1. § E rendelet hatálya kiterjed Herencsény község közigazgatási területén életvitelszerűen lakó, ott állandó vagy tartózkodási hellyel rendelkező természetes személyekre, továbbá a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 3. § (1)-(3) bekezdésében, valamint a 7. § (1) bekezdésében meghatározott személyekre.

2. § E rendelet által szabályozott helyi szociális ellátások megállapítására irányuló eljárásban az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény, a a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.), valamint a a pénzügyi és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Korm. rendeletrendelkezéseit kell alkalmazni.

3. § A képviselő-testület felhatalmazása alapján a polgármester átruházott hatáskörben dönt:

- a) a rendkívüli települési támogatásra
- b) a települési támogatásra
- c) a természetbeni települési támogatásra
- d) a köztemetésre
- e) az étkeztetésre

való jogosultságról.

II. Fejezet

Pénzübeli ellátások

1. Rendkívüli települési támogatásra vonatkozó általános szabályok

4. § A polgármester az Szt. 45. § (3) bekezdésben meghatározottak alapján rendkívüli települési támogatást nyújt, figyelemmel az Szt. 7. § - ában meghatározott kötelezettségére.

5. § A polgármester az Szt. 45. § (4) bekezdése alapján, valamint e rendeletben meghatározott feltételek szerint rendkívüli települési támogatást nyújt. Rendkívüli települési támogatás keretében nyújtott támogatások:

- a) haláleseti rendkívüli települési támogatás
- b) óvodáztatási rendkívüli települési támogatás
- c) iskoláztatási rendkívüli települési támogatás
- d) szülési rendkívüli települési támogatás
- e) létfenntartási rendkívüli települési támogatás

6. § A rendkívüli települési támogatás megállapítása iránti kérelem az 1. melléklet szerinti kérelemnyomtatványon terjeszthető elő.

2. Haláleseti rendkívüli települési támogatás

7. § Halálesethez kapcsolódó többletkiadások miatt egyszeri rendkívüli települési támogatásra (a továbbiakban: haláleseti rendkívüli települési támogatás) jogosult az a személy, aki az elhunyt személy eltemettetéséről gondoskodott.

8. § (1) A haláleseti rendkívüli települési támogatás megállapítása iránti kérelmet az eltemettető terjesztheti elő arra való tekintettel, hogy a többletkiadások miatt létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került és anyagi segítségre szorul.

(2) A haláleseti rendkívüli települési támogatás iránti kérelem a haláleset bekövetkeztét követő 60 napon belül terjeszthető elő.

9. § A haláleseti rendkívüli települési támogatás egyszeri összege esetenként 50 000 forint.

3. Óvodáztatási rendkívüli települési támogatás

10. § Az óvodakezdéssel járó kiadások enyhítésére való tekintettel, valamint az óvodáztatás előkészítéséhez kapcsolódó többletkiadások miatt egyszeri rendkívüli települési támogatásra (a továbbiakban: óvodáztatási rendkívüli települési támogatás) jogosult

a) az óvodai nevelést megkezdő gyermek, az óvodai felvételt követően, továbbá ezt követően

b) az aktív óvodai jogviszonnal rendelkező gyermek minden óvodai nevelési évben.

11. § (1) Az óvodáztatási rendkívüli települési támogatás megállapítása iránti kérelmet a szülő vagy más törvényes képviselő terjesztheti elő arra való tekintettel, hogy a többletkiadások miatt létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került és anyagi segítségre szorul.

(2) Az óvodáztatási rendkívüli települési támogatás megállapítása iránti kérelem

a) a 10. § a) pontja szerinti gyermek esetében az óvodai felvételtől szóló döntés közlését követően

b) a 10. § b) pontja szerinti gyermek esetében minden naptári év szeptember 01. napjától október 31. napjáig

terjeszthető elő.

12. § Az óvodáztatási rendkívüli települési támogatás egyszeri összege gyermekenként 30 000 forint.

4. Iskoláztatási rendkívüli települési támogatás

13. § Az iskolakezdéssel járó költségek és az anyagi terhek csökkentése érdekében, valamint az iskoláztatás előkészítéséhez kapcsolódó többletkiadások miatt egyszeri rendkívüli települési támogatásra (a továbbiakban: iskoláztatási rendkívüli települési támogatás) jogosult minden tanítási évben:

a) a 23 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató gyermek

b) a 25 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató gyermek.

14. § (1) Az iskoláztatási rendkívüli települési támogatás megállapítása iránti kérelmet a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve a nagykorú kérelmező terjesztheti elő arra való tekintettel, hogy a többletkiadások miatt létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került és anyagi segítségre szorul.

(2) Az iskoláztatási rendkívüli települési támogatás megállapítása iránti kérelem minden naptári év szeptember 01. napjától október 31. napjáig terjeszthető elő.

15. § Az iskoláztatási rendkívüli települési támogatás egyszeri összege gyermekenként 40 000 forint.

5. Szülési rendkívüli települési támogatás

16. § A gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó többletkiadások miatt egyszeri rendkívüli települési támogatásra (a továbbiakban: szülési rendkívüli települési támogatás) jogosult a gyermeket szülő nő a gyermek születését követően.

17. § (1) A szülési rendkívüli települési támogatás megállapítása iránti kérelmet a gyermeket szülő nő terjesztheti elő arra való tekintettel, hogy a többletkiadások miatt létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került és anyagi segítségre szorul.

(2) A szülési rendkívüli települési támogatás iránti kérelem a gyermek születését követő 60 napon belül terjeszthető elő.

18. § A szülési rendkívüli települési támogatás egyszeri összege gyermekenként 50 000 forint.

6. Létfenntartási rendkívüli települési támogatás

19. § Az Szt. 45. § (3)-(4) bekezdése alapján létfenntartási rendkívüli települési támogatásra jogosult az a személy, aki létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzd, továbbá aki önmaga, illetve családja létfenntartásáról más módon nem tud gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások miatt anyagi segítségre szorul.

20. § A kérelmezőnek a kérelmében nyilatkoznia kell, hogy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint létfenntartási gonddal küzd.

21. § A létfenntartási rendkívüli települési támogatás legkisebb összege 5 000 forint, legmagasabb összege 40 000 forint.

7. Települési támogatásra vonatkozó általános szabályok

22. § A polgármester az Szt. 45. § (1) bekezdésében meghatározottak alapján, valamint e rendeletben meghatározott feltételek szerint települési támogatást nyújt. Települési támogatás keretében nyújtott támogatások:

- a) betegségkezelési települési támogatás
- b) lakhatási adósságkezelési települési támogatás
- c) felsőoktatási települési támogatás

23. § A települési támogatás megállapítása iránti kérelem az 1. melléklet szerinti kérelemnyomtatványon terjeszthető elő.

8. Betegségkezelési települési támogatás

24. § (1) Betegségkezelési települési támogatásra (a továbbiakban: betegségkezelési települési támogatás) jogosult az a személy, akinek betegséghez kapcsolódó többletkiadása keletkezik.

(2) Betegséghez kapcsolódó kiadások különösen:

- a) gyógyszer kiadás

b) gyógyászati segédeszköz kiadás

c) kórházi ápolással és kezeléssel kapcsolatos kiadás

25. § Betegségkezelési települési támogatásra az a személy jogosult, akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 200%-át, egyedülálló esetén a 300%-át.

26. § A betegségkezelési települési támogatás legkisebb összege 5 000 forint, legmagasabb összege 40 000 forint.

27. § A betegségkezelési települési támogatást a jogosult családjában egy naptári évben legfeljebb hat alkalommal lehet megállapítani.

9. Lakhatási adósságkezelési települési támogatás

28. § (1) Lakhatási adósságkezelési települési támogatásra (a továbbiakban: lakhatási adósságkezelési települési támogatás) jogosult az a személy, aki a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot halmozott fel.

(2) Lakhatási adósságkezelési települési támogatásba a következő adósságtípusok kerülnek bevonásra:

a) gázdíjtartozás

b) áramdíjtartozás

c) vízdíjtartozás

d) szemétszállítási díjtartozás.

(3) Az (1) bekezdés alkalmazásában hátralék, ha:

a) a (2) bekezdésben meghatározott adósságok valamelyikénél legalább egy havi tartozás áll fenn, vagy

b) a közüzemi szolgáltatást a közüzemi díjtartozás miatt kikapcsolták.

29. § Lakhatási adósságkezelési települési támogatásra az a személy jogosult, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 200%-át, egyedülélő esetén a 300%-át.

30. § (1) A lakhatási adósságkezelési települési támogatás megállapítása esetén a támogatás felhasználását követően a támogatásban részesülő személyt elszámolási kötelezettség terheli. A támogatásban részesülő személy az elszámolási kötelezettségét - számla benyújtásával - a támogatás felhasználását követő 15 napon belül köteles teljesíteni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott elszámolási kötelezettség elmaradása esetén, annak teljesítéséig újabb lakhatási adósságkezelési települési támogatás nem állapítható meg.

31. § A lakhatási adósságkezelési települési támogatás legkisebb összege 5 000 forint, legmagasabb összege 40 000 forint.

32. § A lakhatási adósságkezelési települési támogatást a jogosult háztartásában egy naptári évben legfeljebb hat alkalommal lehet megállapítani.

10. Felsőoktatási települési támogatás

33. § Az esélyteremtés, továbbá a felsőoktatásban való részvétel támogatása érdekében felsőoktatási települési támogatásra (a továbbiakban: felsőoktatási települési támogatás) jogosult az a 25 évesnél fiatalabb gyermek, aki felsőoktatási intézményben nappali munkarend szerinti, felsőoktatási aktív hallgatói jogviszonnal rendelkezik, feltéve, ha a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjban nem részesül és tanulmányainak folytatásához kapcsolódó jelentős többletkiadása keletkezik.

34. § Felsőoktatási települési támogatásra jogosult az a nagykorú gyermek, akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 600%-át.

35. § (1) A felsőoktatási települési támogatás megállapítása iránti kérelmet a nagykorú kérelmező terjesztheti elő.

(2) A felsőoktatási települési támogatás megállapítása iránti kérelem

a) a felsőoktatási tanév első (ősz) félévére való tekintettel minden naptári év szeptember 01. napjától október 31. napjáig

b) a felsőoktatási tanév második (tavasz) félévére való tekintettel minden naptári év február 1. napjától március 31. napjáig

terjeszthető elő.

36. § A felsőoktatási települési támogatásra való jogosultságot

a) a felsőoktatási tanév első (ősz) félévére való tekintettel szeptember 1. napjától január 31. napjáig

b) a felsőoktatási tanév második (tavasz) félévére való tekintettel február 1. napjától június 30. napjáig

5 hónapra, azaz egy tanulmányi félévre kell megállapítani.

37. § (1) A felsőoktatási települési támogatás egy hónapra járó összege 15 000 forint.

(2) A megállapított felsőoktatási települési támogatás öt havi összege egy összegben kerül kifizetésre.

III. Fejezet

Természetbeni ellátások

11. Természetbeni települési támogatásra vonatkozó általános szabályok

38. § A polgármester természetbeni települési támogatást nyújt az Szt. szerinti szociális alapszolgáltatások köréből a házi segítségnyújtás (a továbbiakban: szociális alapszolgáltatás) igénybevételéért fizetendő személyi térítési díj megfizetéséhez, a szociális alapszolgáltatásra jogosult és a szociális alapszolgáltatást igénybe vevő személy részére.

39. § (1) A természetbeni települési támogatást a kérelem benyújtásának hónapjától egy év időtartamra kell megállapítani.

(2) A természetbeni települési támogatásra való jogosultság ismételt megállapítása iránti kérelem a korábbi jogosultság időtartama alatt, annak megszűnését megelőző egy hónapban is benyújtható. Ebben az esetben az új jogosultságot a korábbi jogosultság megszűnését követő hónaptól kell megállapítani.

40. § A természetbeni települési támogatás megállapítása iránti kérelmet a szociális alapszolgáltatást igénybe vevő személy a szociális alapszolgáltatás igénybevételét követően a 2. melléklet szerinti kérelemnyomtatványon terjesztheti elő.

12. Házi segítségnyújtási természetbeni települési támogatás

41. § A házi segítségnyújtás igénybevételéért fizetendő személyi térítési díj összegének megfizetéséhez kapcsolódó természetbeni települési támogatásra (a továbbiakban: házi segítségnyújtási természetbeni települési támogatás) jogosult a házi segítségnyújtást igénybe vevő személy, akinek a havi jövedelem összege nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 600%-át.

42. § A házi segítségnyújtási természetbeni települési támogatás havi mértéke a házi segítségnyújtás ellenértékéeként megállapított személyi térítési díj:

- a) 100%-a, amennyiben a házi segítségnyújtást igénybe vevő személy havi jövedelme 0 – 57 000 forint
- b) 80%-a, amennyiben a házi segítségnyújtást igénybe vevő személy havi jövedelme 57 001 – 85 500 forint
- c) 60%-a, amennyiben a házi segítségnyújtást igénybe vevő személy havi jövedelme 85 501 – 114 000 forint
- d) 40%-a, amennyiben a házi segítségnyújtást igénybe vevő személy havi jövedelme 114 001 – 142 500 forint
- e) 20%-a, amennyiben a házi segítségnyújtást igénybe vevő személy havi jövedelme 142 501 – 171 000 forint

között van.

43. § (1) A 42. § alapján megállapított házi segítségnyújtási természetbeni települési támogatás mértékének folyósítása a Balassagyarmat Kistérség Szociális Szolgáltató Központ (2660 Balassagyarmat, Rákóczi fejedelem útja 12.) által a házi segítségnyújtást igénybe vevő személy nevére kiállított számla alapján havi rendszerességgel – a házi segítségnyújtást igénybe vevő személy részére – történik.

(2) Az (1) bekezdés szerinti házi segítségnyújtási természetbeni települési támogatás folyósításának feltétele, hogy a házi segítségnyújtást igénybe vevő személy nevére kiállított számla – a jogosultságának megfelelő havi kifizetési vagy hozzájárulási igénylés céljából – annak kiállítását követően, havi rendszerességgel az önkormányzathoz benyújtásra kerüljön.

13. Köztemetés

44. § (1) A polgármester az Szt. 48. § (4) bekezdése alapján az eltemettetésre köteles személyt a köztemetés költségeinek megtérítése alól egészben különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén mentesíti.

(2) E rendelet alkalmazásában különös méltánylást érdemlő helyzet, ha az eltemettetésre köteles személy családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének a 200%-át, egyedülálló esetén a 300%-át.

IV. Fejezet

A megállapított pénzbeli ellátások folyósítása

45. § (1) A jelen rendelet alapján megállapított pénzbeli ellátások folyósítása a kérelmező nyilatkozata alapján számlára utalással vagy postai készpénz-kifizetési utalvány alapján készpénzben történik.

(2) A kérelmezőnek a kérelmében nyilatkoznia kell arról, hogy a megállapított pénzbeli ellátás folyósítását milyen számlaszámra vagy lakcímre kéri.

46. § (1) E rendelet alapján megállapított pénzbeli ellátást az ellátásra való jogosultságot megállapító határozat véglegessé válásától számított 5 napon belül kell folyósítani.

(2) Azonnali intézkedést igénylő esetben a megállapított pénzbeli ellátás kifizetése az önkormányzat házipénztárából készpénz útján is teljesíthető.

V. Fejezet

Szociális alapszolgáltatások

14. Családsegítés

47. § Az önkormányzat az Szt. 86. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott kötelezettségének biztosítása érdekében, az Szt. 64. §-a szerinti családsegítést, mint szociális alapszolgáltatást a Berceli „Belső-Cserhát” Család- és Gyermekjóléti Társulásban történő részvétellel, a társulás által fenntartott Berceli „Belső-Cserhát” Család- és Gyermekjóléti Központon keresztül biztosítja.

15. Étkeztetés

48. § Az önkormányzat az Szt. 86. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott köteletségének biztosítása érdekében, az Szt. 62. § (1) bekezdése alapján a napi egyszeri meleg étkeztetést, mint szociális alapszolgáltatást, (a továbbiakban: étkeztetés) mint szolgáltató szociális konyhán keresztül azoknak a szociálisan rászorultaknak biztosítja, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

49. §¹ (1) Az Szt. 62. § (1) bekezdése alapján az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, így különösen,

a) aki a 65. életévét betöltötte

b) aki egészségi állapota miatt rászorult

c) aki a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény alapján fogyatékos személynek minősül

d) aki pszichiátriai vagy szenvedélybetegségben szenved

e) aki hajléktalan és éjszakáit közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségben tölti.

(2) Az egészségi állapotról, a fogyatékoság, a pszichiátriai betegség, valamint a szenvedélybetegség fennállásáról háziorvosi vagy szakorvosi igazolás szükséges.

50. § Az étkeztetés igénybevétele iránti igényt az ellátást igénylő, illetve a törvényes képviselő a 3. melléklet szerinti kérelemnyomtatványon terjesztheti elő.

51. § Az önkormányzat a „TE+ÉN A VENDÉGLÁTÁSÉRT” Betéti Társaságtól vásárolt szolgáltatással biztosítja az étkeztetést.

52. § Az étkeztetés igénybevételének megkezdése előtt az önkormányzat az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselőjével írásban megállapodást köt.

53. § Az étkeztetés intézményi térítési díját a 4. melléklet állapítja meg. Az Szt. 115. § (2) bekezdése alapján a kötelezett által fizetendő személyi térítési díj összegét a polgármester konkrét összegben állapítja meg, és arról az ellátást igénylőt a megállapodás megkötésekor írásban tájékoztatja. A személyi térítési díj nem haladhatja meg az intézményi térítési díj összegét.

54. § Az önkormányzat az étkeztetés biztosítása érdekében a napi egyszeri meleg ételt az igénybevétel helyére térítésmentesen szállítja.

16. Házi segítségnyújtás

55. § Az önkormányzat az Szt. 86. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott kötelezettségének biztosítása érdekében, az Szt. 63. §-a szerinti házi segítségnyújtást, mint szociális alapszolgáltatást a Balassagyarmat Kistérség Többcélú Társulásában történő részvétellel, a társulás által fenntartott Balassagyarmati Kistérség Szociális Szolgáltató Központon keresztül biztosítja.

VI. Fejezet

Záró rendelkezések

17. Hatályba léptető rendelkezések

56. § (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2021. október 4-én lép hatályba.

(2) A 10. alcím 2022. február 1-jén lép hatályba.

18. Átmeneti rendelkezések

57. § (1) E rendeletet a hatálybalépése után indult ügyekben kell alkalmazni.

(2) A 2021. október 04-ét megelőzően indult és folyamatban lévő eljárásokban, továbbá a megállapított helyi szociális ellátások tekintetében a helyi szociális ellátásokról szóló 1/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelet 2021. október 03-án hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) A helyi szociális ellátásokról szóló 1/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelettel megállapított természetbeni települési támogatás folyósítására e rendelet 43. §-a az irányadó.

58. § A települési támogatásra való hat jogosultsági alkalom kimerítése tekintetében figyelembe kell venni a helyi szociális ellátásokról szóló 1/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelet 2021. október 03. napján hatályos rendelkezései alapján megállapított települési támogatást.

19. Hatályon kívül helyező rendelkezések

59. § E rendelet hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti a helyi szociális ellátásokról szóló 1/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelet.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogvatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a **programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az elfogadott gazdasági program szerinti célkitűzések:

Fejlesztési elképzelések

Herencsény Község Önkormányzatának Képviselőtestülete a 2020-2024. évekre a következő általános fejlesztési elképzeléseket határozza meg.

E Gazdasági Program *fő célkitűzése: Herencsény élhető település, modell értékű, referencia település.* Az itt élők életminőségének javítása, és Herencsény településnek, akár lakóhelyként, akár utazási célként, a választható alternatíva szintjére emelése.

Ennek érdekében Herencsény Község Önkormányzatának képviselő-testülete elfogadja azt, a Herencsény Község jövőképét is tartalmazó elvi állásfoglalást, amelynek megvalósítását e Gazdasági Program alapján kívánja biztosítani.

Részterületi célok:

- Településfejlesztés (műszaki/épített, természeti és eszmei/szellemi települési környezet) célzottan a fogadóképesség (turizmus, nyugdíjasok, home office fiatalok, helyi gazdaság élénkítése) megteremtése érdekében;
- Helyi gazdaság élénkítése, fejlesztése;
- Turizmus és vendégfogadás;
- Fiatalok vissza- és idevonása (home office környezet megteremtése);
- Közösség építés.

Ütemezés: a részterületi célok sorrendje időbeliséget is jelöl. Az első öt éves fázisban elsősorban a településfejlesztés a megvalósítás fókusza. Különös tekintettel azokra a tevékenységekre, amelyek a második és harmadik rész cél (helyi gazdaság és turizmus) elérését támogatják: Herencsény jövőképe és Gazdasági Programjának elfogadása, az ezeket alátámasztó jogharmonizáció; a településkép alakítása; a műemlékek és egyéb látványosságok (pl. Palóccok Vigyázó Keresztje) elérhetőségének biztosítása; többcélú ökológiai hálózat, kerékpárút hálózat kialakítása; szennyvízkezelés megoldása. A helyi gazdaságban azokra a teendőkre kell koncentrálni, amelyek a turizmus fejlesztésének megalapozásához, indításához szükségesek (helyi termék kínálat és alapszolgáltatások).

A következő fázis(ok)ban a helyi gazdaság fejlesztése az önellátás/önfenntartás irányában, illetve a folyamatosan kiteljesedő turizmus és idegenforgalom fogadása érdekében, a helyi jövedelemtermelő képesség, az életszínvonal stabilizálása miatt; épület-ingatlan rekonstrukció, szükség esetén új építési telkek kialakítása a vissza-, vagy idetelepülni szándékozók számára (figyelemmel a jövőképből meghatározott lakónépesség számra).

Közösség építés. Élő és működő közösség nélkül nincs esélye fenntartható hatású fejlesztéseknek. Ezért a közösség építés szándéka, az ezzel kapcsolatos döntések és a szándékok megvalósítása folyamatosan kell, hogy történjen. A legfontosabb elemei ennek a tevékenységnek: tájékoztatás és véleménycsere, az érintettek bevonása a helyi eseményekbe és döntéshozatalba; feladat és felelősség „kihelyezés”, folyamatos együttműködés és konfliktus kezelés. A közösség építés legjobb gyakorlati formája a közösen elfogadott cél érdekében végzett együttes tevékenység, közösségi munka.

A Gazdasági Program fejlesztési elemeit orientáló, támogató tényezők

Külső tényezők (Nógrád Megye Területfejlesztési Konceptiója 2021-2027):

- a sport és rekreációs szerep erősítése (elérhetőség, túraútvonalak, felszerelt pályák, terek, létesítmények, kapcsolódó szállásférőhelyek);
- a szakrális turizmus, a testi-lelki megújulás helyszíneinek fejlesztése;
- egészséges táplálék (helyi élelmiszer előállítás, feldolgozás, értékesítés) biztosítása;
- az egészséges öregedés („ezüst gazdaság”) körülményeinek biztosítása, aktív nyugdíjasok vonzása, rehabilitációs kapacitások;
- a kerékpár úthálózat bővítése;
- fenntartható településfejlesztés (digitalizáció, zöld infrastruktúra, közcélú megújuló energia használat bővítése);
- helyi gazdaság élénkítése, közösségi gazdaság ösztönzése, fiatal vállalkozók támogatása.

Belső tényezők (helyi adottságok):

- meglévő műszaki/épített környezeti adottságok;
- táji, természeti adottságok;
- kulturális adottságok, néphagyomány;
- helyi civil szervezetek (Tiszavirág Asszonykórus, Palócföld Alapítvány, Polgárőr Egyesület, Sport Egyesület);
- Szent István Egyetem Tájépítészeti és Településtervezési Kar hallgatóinak szakmai anyaga: észrevételek és javaslatok;
- kapcsolati tőke aktivizálása: szomszédos települések, testvértelepülések, térségi civil és szakmai szervezetek (Ipoly-Táj Területfejlesztési Társulás, CSERFA Egyesület, Cserhát Natúrpark, Novohrad-Nógrád Geopark);
- 2021. I-II. negyedében Herencsény is a szélessávú internet hálózat része lesz.

Tervezett fejlesztések részterületenként

A tervezett fejlesztési szándékokat és célokat a járványra hivatkozva kihirdetett veszélyhelyzet alapján meghozott kormányzati intézkedések szabta lehetőségek keretei között, és a mindenkori helyi költségvetési helyzet alapján kell értelmezni.

Közzolgáltatás

a) közigazgatás: ügyfélbarát önkormányzati szolgáltatói tevékenység fenntartása; átlátható, és ellenőrizhető közös hivatal fenntartása; a helyi, és a releváns körjegyzőségi rendeletek, határozatok, szabályzatok (HÉSZ, TAK stb.) harmonizálása Herencsény község jövőképevel és a Gazdasági Program céljaival; az elektronikus ügyintézés megvalósítása, és a hivatali, önkormányzati költségek folyamatos racionalizálása; fejlesztési, beruházási tartalék képzése; az adónemek felülvizsgálata; a pályázati lehetőségek kiaknázása a település jövőképe és a Gazdasági Program megvalósítása érdekében.

b) település üzemeltetés: a meglévő közparkok és más zöld-infrastruktúra elemek karbantartása, ápolása; a szennyvíz kezelés megoldása (a megfelelő megoldás kiválasztása, forrásfejlesztés és megvalósítás); a települési közutak (Bercsényi u., Dobó Katica u., faluközpont, Jókai u., külterületi utak), járdák (Béke u., Kossuth u. Szabadság u.), hidak felújítása, fejlesztése, utcabútorok kihelyezése; a temető kerítésének és utcafrontjának rendezése, urnafal kialakítása; ahol lehet, közösségi munka igénybevétele.

c) településfejlesztés és –rendezés: a településrendezési eszközök felülvizsgálata; határozott, a település jövőképevel és a Gazdasági Program céljaival összhangban lévő települési arculat kialakítása (az egyes arculati elemekben való következetes érvényesítése) és marketingje; következetes és határozott hatósági (helyi és egyéb releváns) fellépés a jövőkép és a Gazdasági Program céljaival ellentétes gyakorlattal, és szándékokkal szemben; a település fejlesztési céljaival harmonizáló, azokat erősítő településkép következetes kialakítása, és fenntartása (információs és köszöntő táblák, utcabútorok, hulladékgyűjtők kihelyezése, karbantartása, köztisztaság); a meglévő, fával borított területek (faluközpont, vízfolyások mente, szabadtéri színpad környéke, Barát kert stb.) és más zöld-infrastruktúra elemek kiegészítése, felújítása, bővítése, illetve ezen zöldfelületi elemek összekötésével, egy zöldfolyosó rendszer, egy települési ökológiai hálózat létrehozása; műemlékeink, épített értékeink, és környezetük védelme, karbantartása, restaurálása (Nepomuki Szent János szobor, Török/Pusztaszent Mihály Plébánia templom stb.); Bucsánszki Pali bácsiról emléktábla és műhelyének helyi értékévé nyilvánítása; ahol lehet, közösségi munka igénybevétele.

d) oktatás és művelődés: a Napsugár Óvoda és a teleház működtetése; a Szent István Keresztény Általános Iskola működésének támogatása; az óvoda és az iskola oktatási/képzési anyagának kiegészítése helyismereti szakanyagokkal; tehetséges tanulók továbbtanulásának támogatása; a közművelődési tevékenységek, a hagyomány ápolás, közösségi tevékenységek tárgyi, épület és infrastruktúra igényeinek biztosítása, karbantartása, fejlesztése; többfunkciós közösségi tér kialakítása (Művelődési Ház és Könyvtár fejlesztése és/vagy egy másik épületingatlan felújítása és berendezése a Megyei Könyvtárral együttműködésben); tartalomszolgáltatás a közművelődéshez és a hagyományápoláshoz, illetve a helyi kötődést elősegítő események, rendezvények szervezése, befogadása.

e) szociális és egészségügyi ellátás: a szociális, gyermekjóléti és egészségügyi ellátórendszer fenntartása; az egészségügyi ellátás támogatása tájékoztató anyagokkal (prevenció, egészséges életmód); a szociálisan rászorult emberek támogatása, a tényleges rászorultság felmérése; a falugondnoki szolgálat működtetése; a szociális étkeztetés fenntartása.

f) helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás: települési értékleltár készítése és karbantartása (épített, természeti, szellemi/kulturális); a tájképi, táji, természeti értékek (források, patakok, Barát kert stb.) felmérése, indokolt esetben helyi védettség alá helyezése; a források és környezetük rendezése (tisztítás, forrásfoglalás, gondozás), a vízkészletek védelme; a közterületek folyamatos gondozása, a köztisztasági feltételek teljesítése, virágosítás; az ár- és belvíz elleni védekezés érdekében záportározó kialakítása (lásd: SZIE tanulmány), és a bel- és külterületi árokrendszer rekonstrukciója (az árkok gondozása, új nyomvonalak kijelölése és működtetése együttműködésben a földtulajdonosokkal; a helyi civil szervezetek és a lakosság bevonása közösségi munkában is).

g) lakás- és helyiséggazdálkodás: legalább egy eladó lakóingatlan megvásárlása, és közmunkában (START) felújítása szükséglakásnak; az anyagi helyzet függvényében, elhagyott, üres házak birtokba vétele

(vásárlás, ajándékozás), felújítása (START) és értékesítése; közreműködés a településképet romboló, és/vagy életveszélyes állapotú épületek felújítása/elbontása érdekében.

h) gazdaságszervezés, turizmus: helyzetfelmérés és intézkedési terv készítése a Gazdasági Program időtávjára; önkormányzati szerepvállalás a helyi gazdaság serkentésére: együttműködő partnerek, lehetséges gazdasági tevékenységek meghatározása.

Meglévő adottságok és pályázati források bevonásával a helyi gazdaság fejlesztése alapjainak megteremtése:

- települési ökológiai hálózat, ezen belül kerékpárút hálózat kialakítása;
- komposzttelep kialakítása;
- műemlékek, táji és természeti értékek (értékfeltár!) védelme, karbantartása, megközelíthetőségük biztosítása („Török” templom, források, Barát kert stb.);
- a településképgondozása (növénytelepítés, épületek karbantartása, utcabútorok kihelyezése, közterületek tisztántartása);
- falumúzeum kialakítása.

Az együttműködésben feltárt adottságokra támaszkodó vállalkozások, szolgáltatások (pl. kerékpár kölcsönző és szerviz, helyi termékek előállítás, feldolgozása, élményteremtő szolgáltatások: kocsikázás, kézművesség stb.) indítása.

A „vállalkozó önkormányzat” lehetséges területeinek megvizsgálása és vállalkozás (pl. önkormányzati tulajdonban lévő területek, épületek hasznosítása, lakossági szolgáltatások: gyümölcsfa ápolás, elhagyott porták gondozása).

Az Önkormányzat sajátos eszközeinek (pl. helyi védettség, a település érdekeit szolgáló tevékenységek ellátása, adókedvezmény stb.) hadrendbe állítása.

A helyi turizmus és vendégfogadás eredményes működésének megalapozása, segítése:

- Herencsény táji adottságait, értékeit, látványosságait, szolgáltatásait bemutató, színes szóróanyag összeállítása, kiadása és terjesztése (idegenforgalmi irodák, honlap, közösségi média);
- induló vállalkozások segítése különböző eszközökkel;
- árusítóhely (helyi piac) kialakítása helyi termékek bemutatása, értékesítése érdekében;
- a szakrális turizmus indításához, működtetéséhez szükséges feltételek megteremtése (Palócok Vigyázó Keresztje látogathatósága, Nepomuki Szt János szobor restaurálása, Szent Mihály templom környezetének fejlesztése, lelkigyakorlatos ház létrehozása, „Török” templom és környezete rendezése, megközelíthetősége), hagyomány teremtés.

i) közfoglalkoztatás: az ebben rejlő lehetőségek folyamatos kihasználása, partnerségben a Munkaügyi Hivatallal; bekapcsolódás a START munkaprogramba; lehetőség szerint egy állandó, a település üzemeltetésben (pl. épület felújításban) használható csapat kialakítása.

j) sport és ifjúság: a gyermek és ifjúsági korosztály felmérése, kérdőívezés; a sport és szabadidős tevékenységek célú eszköz és ingatlan állomány leltára, a sport öltöző felújítása; sport- és szabadidős tevékenységek eseményeinek (pl. atlétika, asztali tenisz, labdarúgás, tájfutás, terepkerékpár) szervezése a helyi Sport Egyesülettel közösen; körjegyzőségi bajnokságok a gyermek és ifjúsági korosztályok számára; ifjúsági klubhelyiség kialakítása és berendezése.

k) közbiztonság: a térfigyelő kamerarendszer folyamatos működtetése; a Polgárőr Egyesület aktivizálása, napi kapcsolat és együttműködés az Egyesülettel, a rendőrséggel.

l) hulladékqazdálkodás: települési komposzttelep kialakítása és a község területén keletkező zöld/szerves hulladék (kaszálék, nyesedék, lomb) begyűjtése (égetési tilalom); az érett komposzt felhasználása közterületen, és igény esetén helyi, lakossági célú értékesítése.

Kapcsolati tőke

Nehéz körülmények között (veszélyhelyzet, pénzsűke stb.) különösen felértékelődik a kapcsolatok, a kapcsolattartás súlya és jelentősége. Az élő kapcsolatok jelentősége messze nem az esetleges gazdasági, vagy egyéb anyagi hasznukban van elsősorban. A kölcsönös bizalmon alapuló, a közösen átélt cselekedetek és események során elmélyülő, építő jellegű együttműködés előbb-utóbb megtermi az anyagi jellegű hasznot is.

Az alábbiakban felsorolt potenciális partnerek (különös tekintettel a civil szervezetekre) sajátos lehetősége és adottsága:

- a helyi és térségi oktatási/nevelési ismeretanyagot kiegészítő, helyismereti szakanyag összeállítása;
- az egészségügyi ellátást támogató tájékoztatók (prevenció, egészséges életmód) összeállítása és folyamatos frissítése;
- részvétel a települési értékleltár (egyeztetés, hozzáadott érték) elkészítésében;
- a saját tapasztalatok és a legjobb gyakorlatok, jó példák megosztása különböző rendezvények, tréningek, kötetlen együttlétek során, és digitális formában egyaránt;
- mindezekkel a közösségi élet, a partnerségben való értelmes együttműködés élénkítése, színesítése, gazdagítása.

a) civil szervezetek: aa) helyi szervezetek: Pálos Kert – Herencsény, Palócföld Alapítvány, Polgárőr Egyesület, Sport Egyesület, Tiszavirág asszonykórus; ab) Herencsényt érintő szervezetek: CSERFA Közhasznú Egyesület, Cserhát Natúrpark, Novohrad-Nógrád Geopark, Palóc Út Egyesület.

Minden esetben meg kell vizsgálni, hogyan és miben lehetséges a rendszeres együttműködés, mégpedig elsősorban nem anyagi jellegű szinten: egymás helyzetének, fejlesztési elképzeléseinek megismerése, gondolat- és ötletcseré, kölcsönös pályázati partnerség stb.

b) testvértelepülések: a mindenkori helyzetnek megfelelő, rendszeres kapcsolattartás; az önkormányzati szintű kapcsolatok kiegészítése a lehetséges civil, illetve gazdasági együttműködési lehetőségekkel.

c) szomszéd települések, mikrotérség: az együttműködésre képes és hajlandó partnerek körének meghatározása; rendszeres kapcsolattartás, és együttgondolkodás az egyes települések, a mikrotérség helyzetéről, fejlesztési szükségéről és lehetőségeiről; pályázati partnerség.

d) Balassagyarmat és járás: rendszeres kapcsolattartás, és együttgondolkodás az egyes települések, a járás helyzetéről, fejlesztési szükségéről és lehetőségeiről (Herencsény is tagja az Ipoly-Táj Területfejlesztési Társulásnak); egymás fejlesztési szándékainak kiegészítése; pályázati partnerség; egyes járási székhelyi/városi feladatok „kihelyezése” Herencsénybe (pl.: ha Balassagyarmat vállalja a kerékpáros túrizmus fejlesztését, vagy műemlékek/látnivalók elérhetőségének biztosítását stb. (vö.: Nógrád megye területfejlesztési koncepciója 2021-2027.)), akkor ebben partnerei lehetünk, kiegészítve, színesítve a városi vállalat).

e) Nógrád megye: megyei dokumentumok (pl. NMTFK) véleményezése; partnerkeresés megyei szinten (önkormányzati, civil, gazdasági), és új együttműködések kialakítása.

f) szakmai partnerek: Ipoly-Táj Területfejlesztési Társulás, TÖOSZ, Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem (MATE, a volt SZIE) Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet (TTDI) stb.: az együttműködésben rejlő potenciális lehetőségek feltárása és kiaknázása (pl.: pályázati partnerség a MATE TTDI oktatóival és az egyetemi hallgatókkal).

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

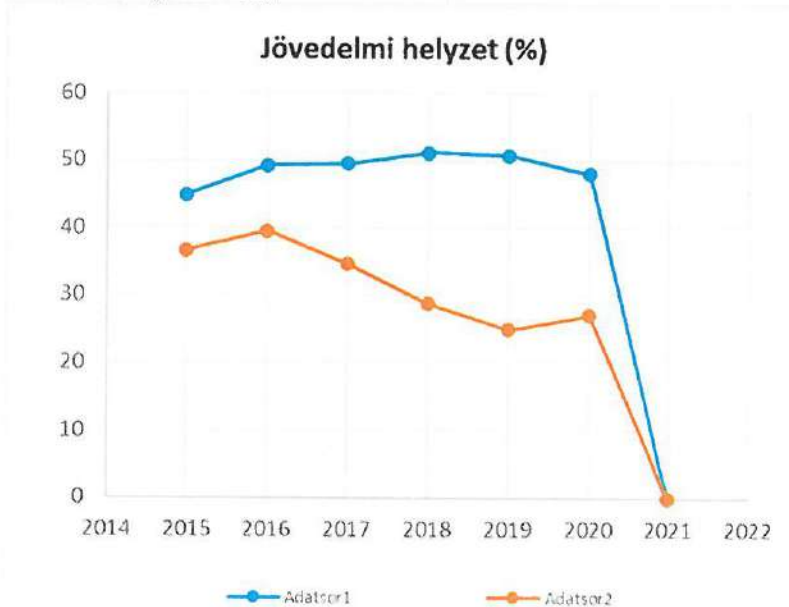
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A Herencsény Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2019.évi helyi önkormányzati választások időpontjától működik.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	44,90	36,74
2016	49,24	39,52
2017	49,49	34,71
2018	51,14	28,77
2019	50,82	25,00
2020	48,01	27,07
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

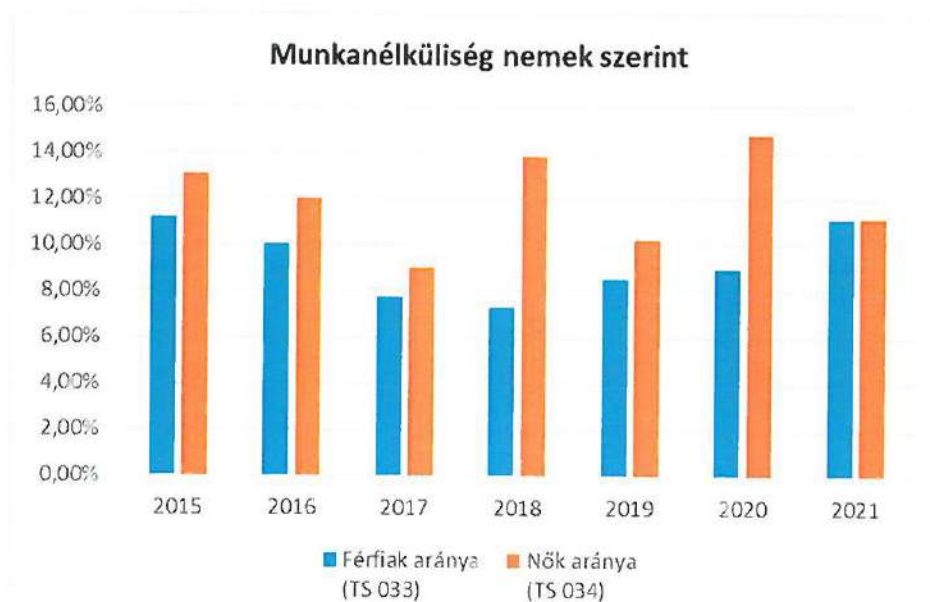
A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mötvt-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket

kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	11,17%	13,07%	12,12%
2016	10,00%	12,00%	11,00%
2017	7,73%	9,04%	8,39%
2018	7,29%	13,87%	10,58%
2019	8,51%	10,24%	9,38%
2020	8,99%	14,81%	11,90%
2021	11,11%	11,18%	11,15%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

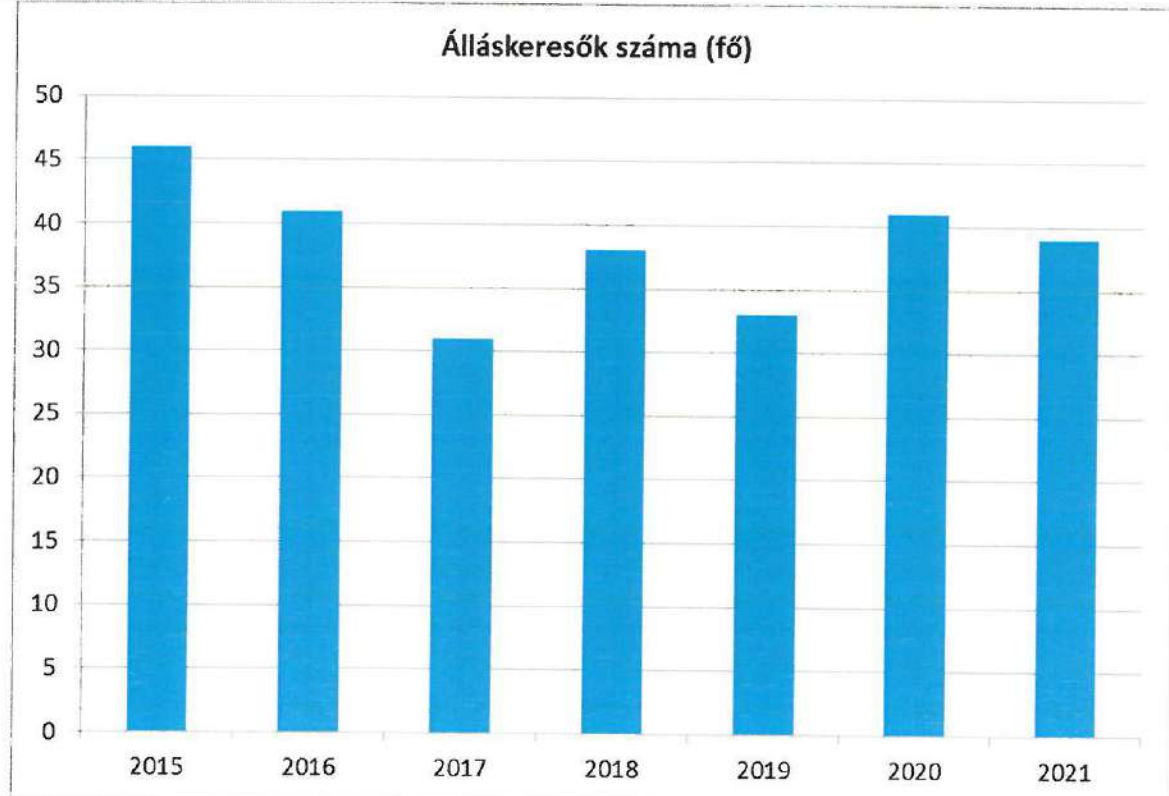

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

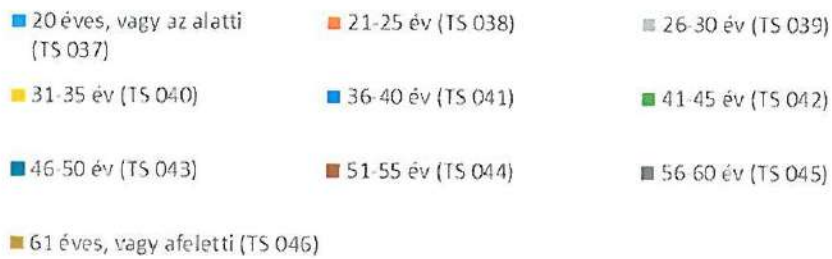
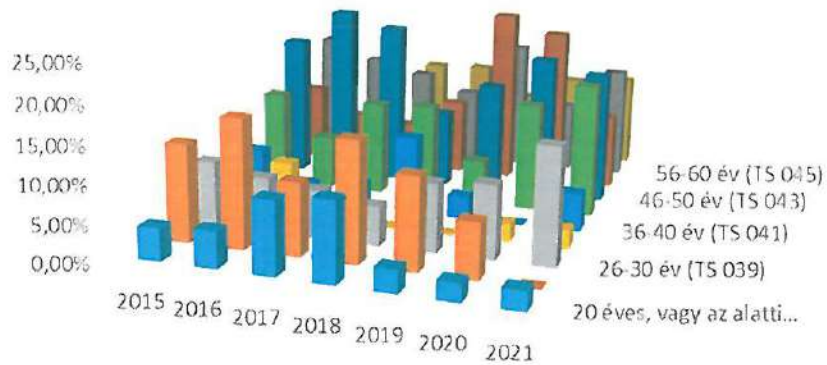
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen		46	41	31	38	33	41
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	2,00	2,00	3,00	4,00	1,00	1,00	1,00
	%	4,35%	4,88%	9,68%	10,53%	3,03%	2,44%	2,56%
21-25 év (TS 038)	Fő	6,00	7,00	3,00	6,00	4,00	3,00	0,00
	%	13,04%	17,07%	9,68%	15,79%	12,12%	7,32%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	4,00	3,00	2,00	2,00	3,00	4,00	6,00
	%	8,70%	7,32%	6,45%	5,26%	9,09%	9,76%	15,38%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	3,00	1,00	n.a.	n.a.	1,00	1,00
	%	4,35%	7,32%	3,23%	-	-	2,44%	2,56%
36-40 év (TS 041)	Fő	3,00	1,00	1,00	4,00	1,00	0,00	2,00
	%	6,52%	2,44%	3,23%	10,53%	3,03%	0,00%	5,13%
41-45 év (TS 042)	Fő	6,00	3,00	4,00	5,00	2,00	6,00	7,00
	%	13,04%	7,32%	12,90%	13,16%	6,06%	14,63%	17,95%
46-50 év (TS 043)	Fő	9,00	10,00	7,00	4,00	5,00	8,00	7,00
	%	19,57%	24,39%	22,58%	10,53%	15,15%	19,51%	17,95%
51-55 év (TS 044)	Fő	5,00	3,00	2,00	4,00	8,00	9,00	4,00
	%	10,87%	7,32%	6,45%	10,53%	24,24%	21,95%	10,26%
56-60 év (TS 045)	Fő	8,00	6,00	4,00	4,00	6,00	4,00	6,00
	%	17,39%	14,63%	12,90%	10,53%	18,18%	9,76%	15,38%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1,00	3,00	4,00	5,00	3,00	5,00	5,00
	%	2,17%	7,32%	12,90%	13,16%	9,09%	12,20%	12,82%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

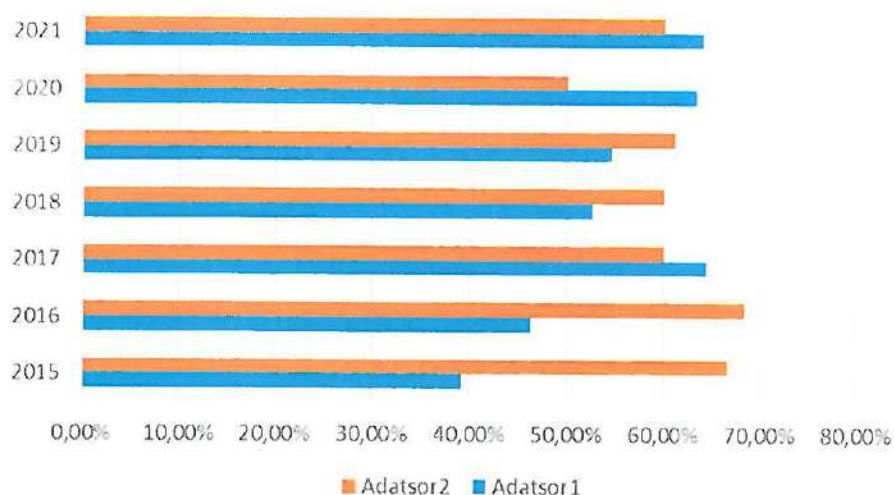

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2015	39,13%	66,67%
2016	46,34%	68,42%
2017	64,52%	60,00%
2018	52,63%	60,00%
2019	54,55%	61,11%
2020	63,41%	50,00%
2021	64,10%	60,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszab ideje álláskeresők

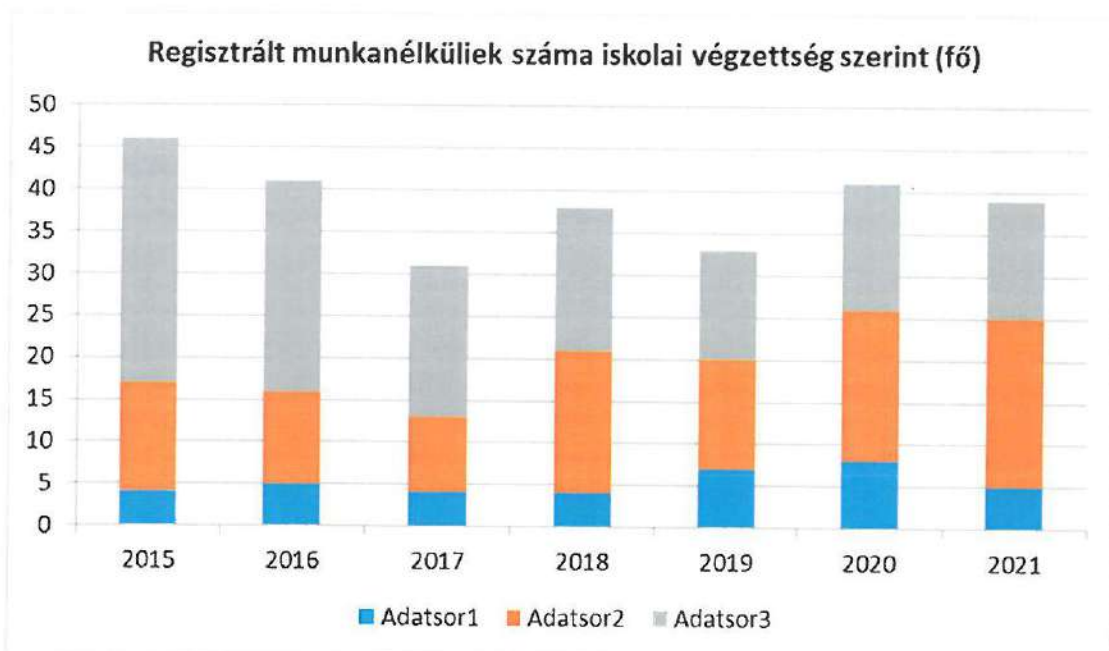
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	46	4	8,70%	13	28,26%	29	63,04%
2016	41	5	12,20%	11	26,83%	25	60,98%
2017	31	4	12,90%	9	29,03%	18	58,06%
2018	38	4	10,53%	17	44,74%	17	44,74%
2019	33	7	21,21%	13	39,39%	13	39,39%
2020	41	8	19,51%	18	43,90%	15	36,59%
2021	39	5	12,82%	20	51,28%	14	35,90%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 8 általánost végzeteknél a közfoglalkoztatás, valamint a különböző képzések jelentenek átmeneti esélyt a munkaerőpiacra való visszakerülésre. Az adattábla megmutatja, hogy 2015-ben a nyilvántartott álláskeresők 36,96%-a alacsony iskolai végzettségű volt. Ez az arány 2021-re 64,1%-ra nőtt, ami nagyon magas. 2021-re a 8 általánosanál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma és aránya viszont csökkent.

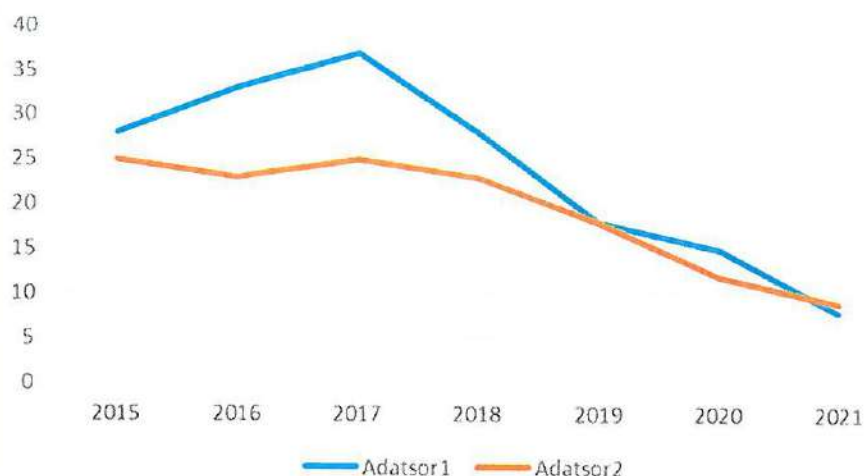
- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	28	25
2016	33	23
2017	37	25
2018	28	23
2019	18	18
2020	15	12
2021	8	9

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, önkormányzat

Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak és közfoglalkoztatottak száma

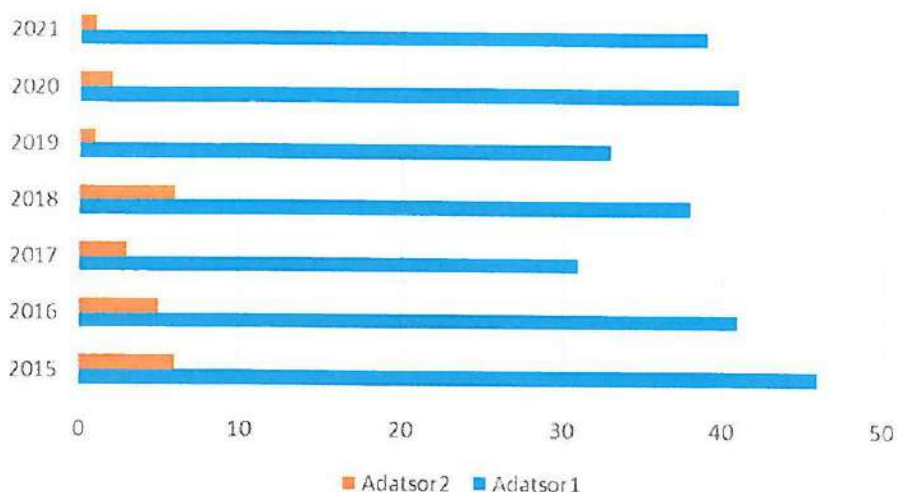
- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;
- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2015	46	6
2016	41	5
2017	31	3
2018	38	6
2019	33	1
2020	41	2
2021	39	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresők

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;
- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;
- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

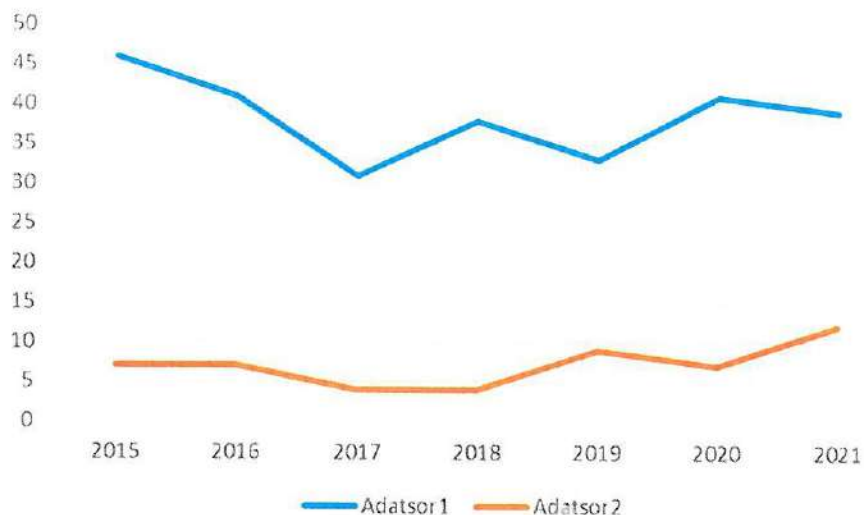
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	46	12,17%	7	15,22%
2016	41	11,23%	7	17,07%
2017	31	8,76%	4	12,90%
2018	38	10,95%	4	10,53%
2019	33	10,03%	9	27,27%
2020	41	12,77%	7	17,07%
2021	39	12,66%	12	30,77%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök

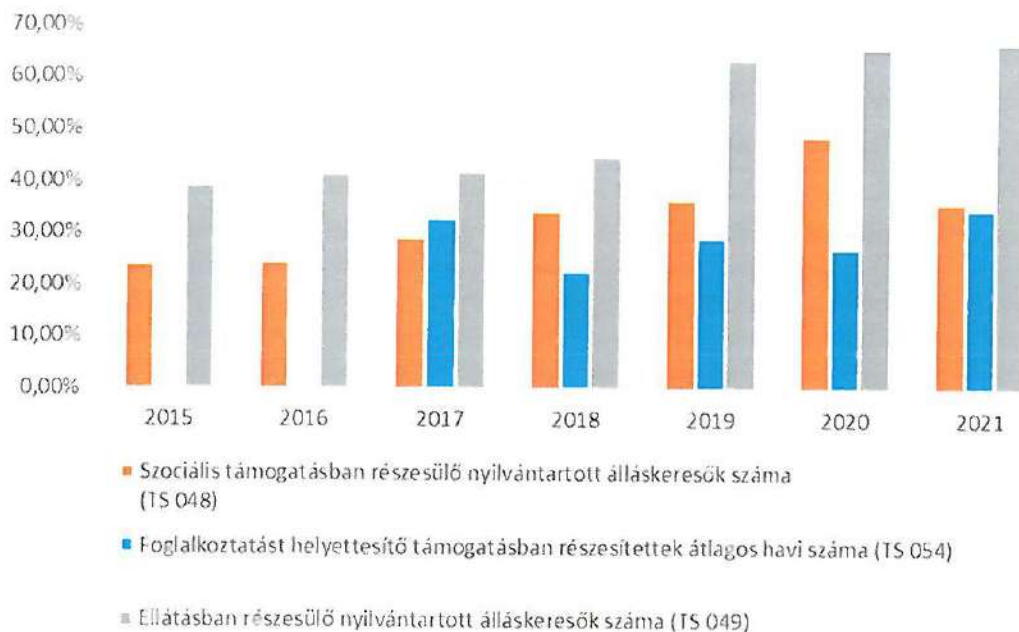

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	11	23,91%	n.a.	-	18	39,13%
2016	10	24,39%	n.a.	-	17	41,46%
2017	9	29,03%	10	32,84%	13	41,94%
2018	13	34,21%	9	22,76%	17	44,74%
2019	12	36,36%	10	29,09%	21	63,64%
2020	20	48,78%	11	27,20%	27	65,85%
2021	14	35,90%	14	34,72%	26	66,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

**Passzív foglalkoztatás-politikai eszközkel támogatottak száma a
15-64 év közötti népesség arányában II. (%)**

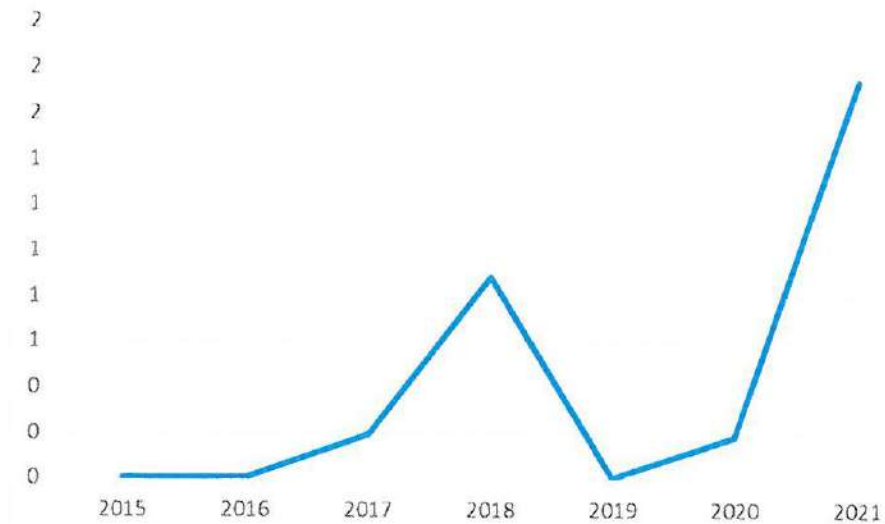

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	0
2018	1
2019	0
2020	0
2021	2

Forrás: TeIR, KSH

Eü. károsodási és gyf. támogatásban részesülők

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

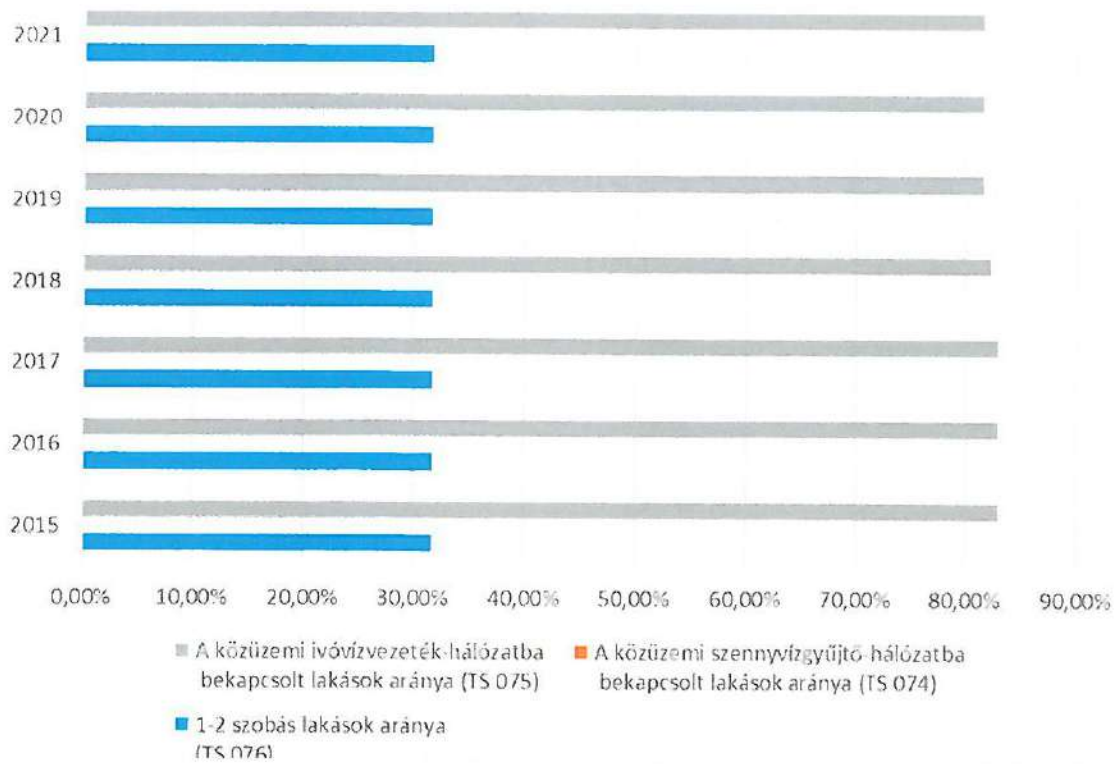
E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2015	293	0	0	31,74%	0	82,94%
2016	293	0	0	31,74%	0	82,94%
2017	293	0	0	31,74%	0	82,94%
2018	293	0	0	31,74%	0	82,25%
2019	293	0	0	31,74%	0	81,57%
2020	293	0	0	31,74%	0	81,57%
2021	293	0	0	31,74%	0	81,57%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Lakásállomány és minősége

a) bérlakás-állomány

Felülvizsgálat időszakában nem releváns.

b) szociális lakhatás

Felülvizsgálat időszakában nem releváns.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Felülvizsgálat időszakában nem releváns.

d) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	188	33
2018	117	5
2019	179	37
2020	262	4
2021	142	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adat

Az önkormányzat a helyi rendeletében települési támogatás címén beépítette a lakás fenntartásához szükséges hozzájárulást.

e) eladósodottság

Felülvizsgálat időszakában nem releváns.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei,

lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

- A településen nem található szegregátum.
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;
  - Nem releváns, hajléktalanság nincsen a településen.
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.
  - Nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	0	0	0	0	38	n.a.
2016	0	0	0	0	32	n.a.
2017	0	0	0	0	36	21
2018	0	0	0	0	29	17
2019	0	0	0	0	30	10
2020	0	0	0	0	30	8
2021	0	0	0	0	29	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés:
- A nőgyógyászati és csontritkulási szűrővizsgálatok a balassagyarmati szakrendelésen történnek. Emlőszűrés (mammográfia) salgótarjáni szakrendelésen történik.
- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés
- Az önkormányzat a helyi társadalom egészségtudatos attitűdjének formálásában nem vállal szerepet.
- Az életminőség javítását az egészségfejlesztést szolgáló intézkedések (családtervezés, fogamzás előtti gondozás, várandós- szoptatós anyák gondozása) a védőnői feladatellátás keretében biztosították a településen.
- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése
- A felülvizsgálat időszakában változás nem történt.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A Herencsényi Sportegyesület tevékenysége nagyban hozzájárul a helyi lakosok sportolásához, szórakoztatásához.

A sportoláshoz, a sportprogramokhoz való hozzáférés a helyi körülményeket figyelembe véve, a település minden lakója számára elérhető.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére az alábbi személyes gondoskodási formákat biztosítjuk:

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.

g) drogprevenációs szolgáltatások; nem releváns

A településen ilyen esetről nincs tudomásunk.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A pozitív ellátások juttatása a szabályozások és a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával, pozitívdiskrimináció alkalmazásával történik a célcsoport irányába.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Nem jellemző.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2015	0
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

A felülvizsgálat időszakában változás nem történt.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2018)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	1	376	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;
A felülvizsgálat időszakában változás nem történt.
- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;
A felülvizsgálat időszakában változás nem történt.
- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;
A felülvizsgálat időszakában változás nem történt.
- e) helyi lakossági önszerveződések.
A felülvizsgálat időszakában változás nem történt.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A helyi önkormányzat támogatja a roma nemzetiségi önkormányzat által szervezett „Roma nap” megtartását.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kiemelten magas a tartós munkanélküliség	Átképzési, álláskeresési lehetőségek ismertetése Munkaügyi Központon keresztül, helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása
A felnőtt, szegénységben élő lakosság egészségügyi állapota nem kielégítő	Egészségfejlesztési programok szervezése
A romákra vonatkozó adatok gyűjtésének hiányosságai	Települési szintű adatgyűjtés, elemzés a szociális és foglalkoztatási integráció előmozdítása érdekében

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

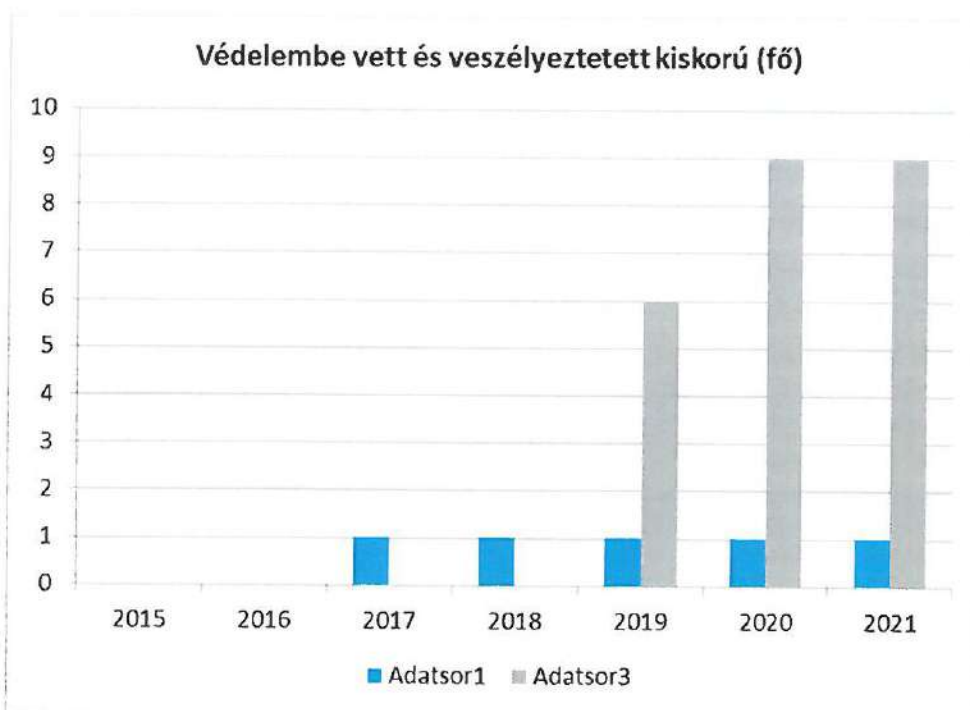
4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	275	273	548	50,18%	49,82%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			12	2,19%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	33	34	67	6,02%	6,20%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	11	7	18	2,01%	1,28%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adat

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	1	n.a.
2018	1	n.a.
2019	1	6
2020	1	9
2021	1	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	29
2018	30
2019	21
2020	22
2021	27

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

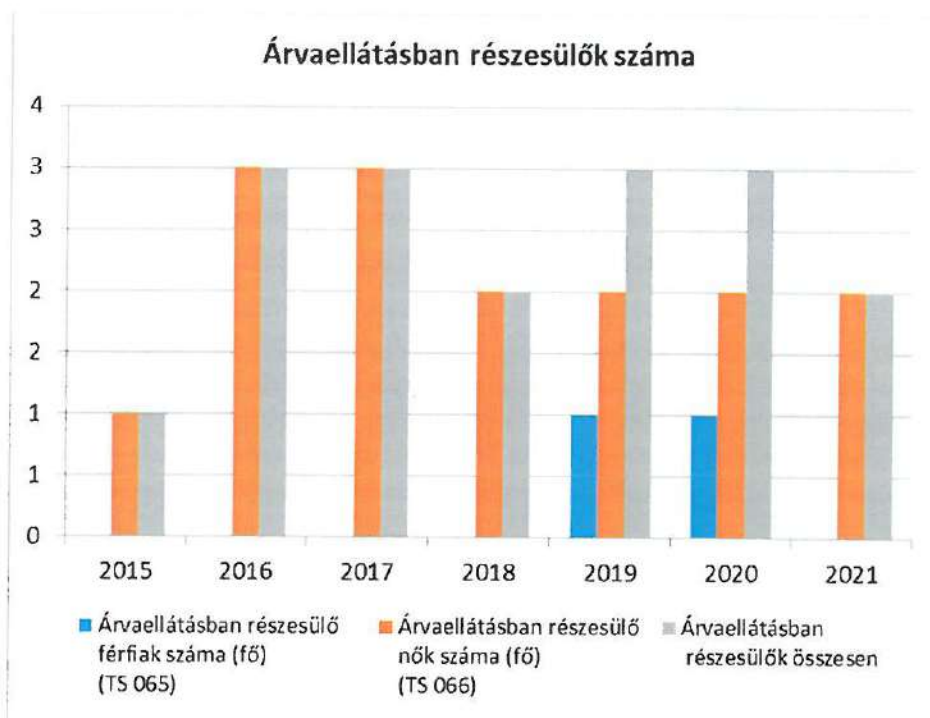

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás

Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	n.a.	1	1
2016	n.a.	3	3
2017	n.a.	3	3
2018	n.a.	2	2
2019	1	2	3
2020	1	2	3
2021	0	2	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői
- e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;
Településünkön nem él más állampolgárságú gyermek.
- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.
Nem releváns

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	0	n.a.	-
2016	0	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2015	0	0	0	0	n.a.
2016	0	0	0	0	n.a.
2017	0	0	0	0	n.a.
2018	0	0	0	0	n.a.
2019	0	0	0	0	n.a.
2020	0	0	0	0	n.a.
2021	0	0	0	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok: nincs adat.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások; Családsegítő szolgálat által biztosított ellátás.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás; Nincs ilyen intézmény.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- f) gyermekvédelem: Családsegítő szolgálat által biztosított ellátás.
- g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások; Helyi szinten nincsen szabályozva.
- h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;
- i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei): Az önkormányzat a kötelező étkeztetési formákat biztosítja.
- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok; Nem releváns.
- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor; Nem jellemző a településen.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül. Nem releváns

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

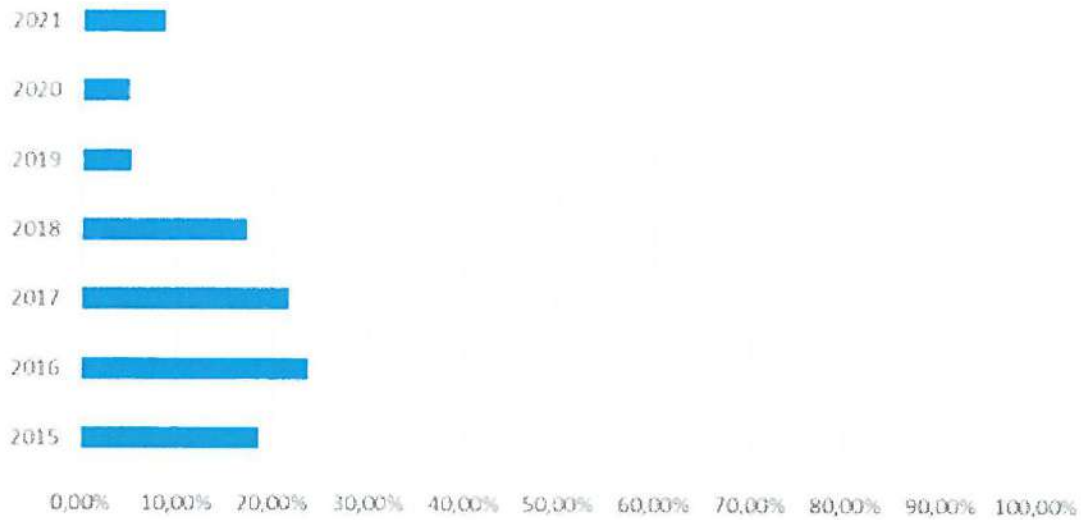
Az éves gyermeklétszám kiemelkedően nem változott, indokolatlan óvodai hiányzás a településen nem jellemző, a hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztő foglalkoztatására nincs kapacitás.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2015	0	3	18,75%
2016	0	5	23,81%
2017	0	5	21,74%
2018	0	4	17,39%
2019	0	1	5,26%
2020	21	1	5,00%
2021	21	2	8,70%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2015	n.a.	n.a.	-
2016	n.a.	n.a.	-
2017	n.a.	n.a.	-
2018	n.a.	n.a.	-
2019	n.a.	n.a.	-
2020	n.a.	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2016	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2017	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2018	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2019	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2020	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2021	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-

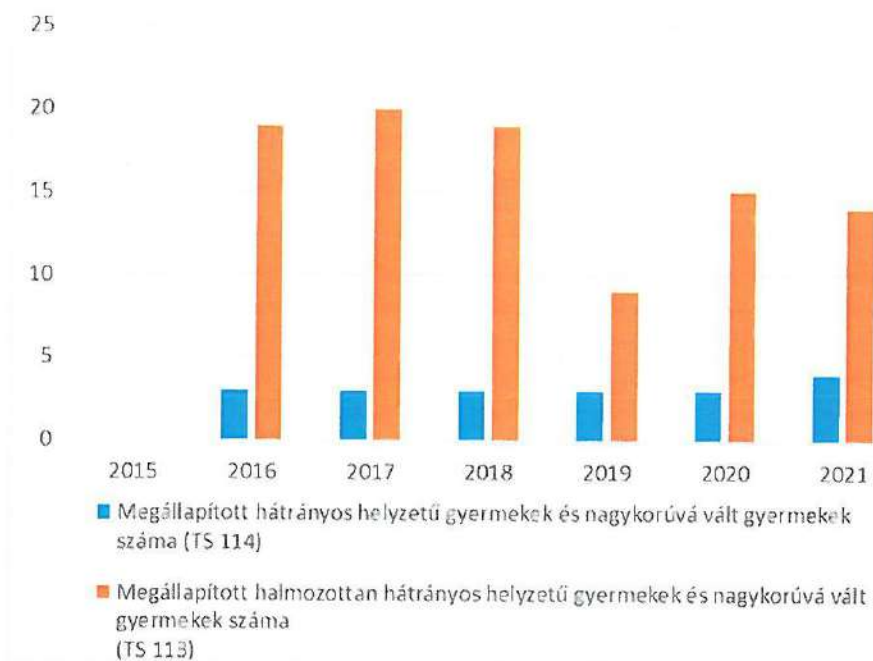
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adat

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2015	n.a.	n.a.
2016	3	19
2017	3	20
2018	3	19
2019	3	9
2020	3	15
2021	4	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adat

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

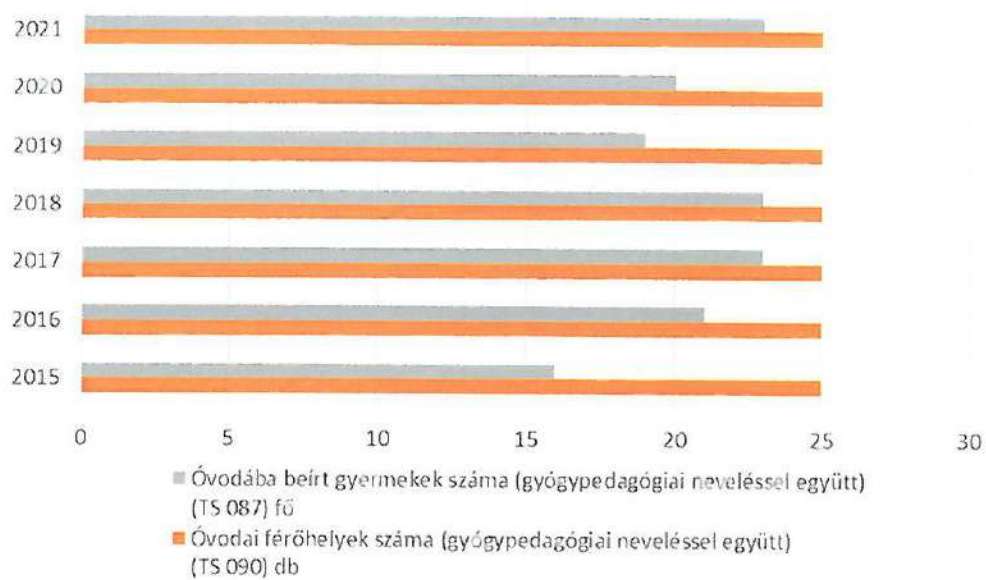

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

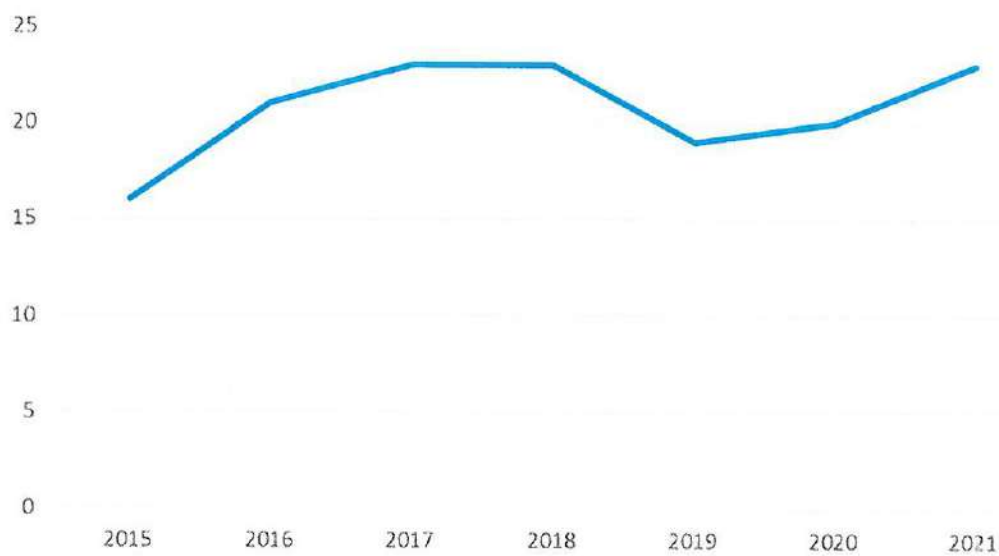
4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2015		1	25	1	16	n.a.	n.a.	16
2016		1	25	1	21	n.a.	n.a.	21
2017		1	25	1	23	n.a.	n.a.	23
2018		1	25	1	23	n.a.	n.a.	23
2019		1	25	1	19	n.a.	n.a.	19
2020		1	25	1	20	n.a.	n.a.	20
2021		1	25	1	23	n.a.	n.a.	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Óvodai férőhelyek

Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2014/2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	-
2015/2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	-
2016/2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	-
2017/2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	-
2018/2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	-
2019/2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	-
2020/2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

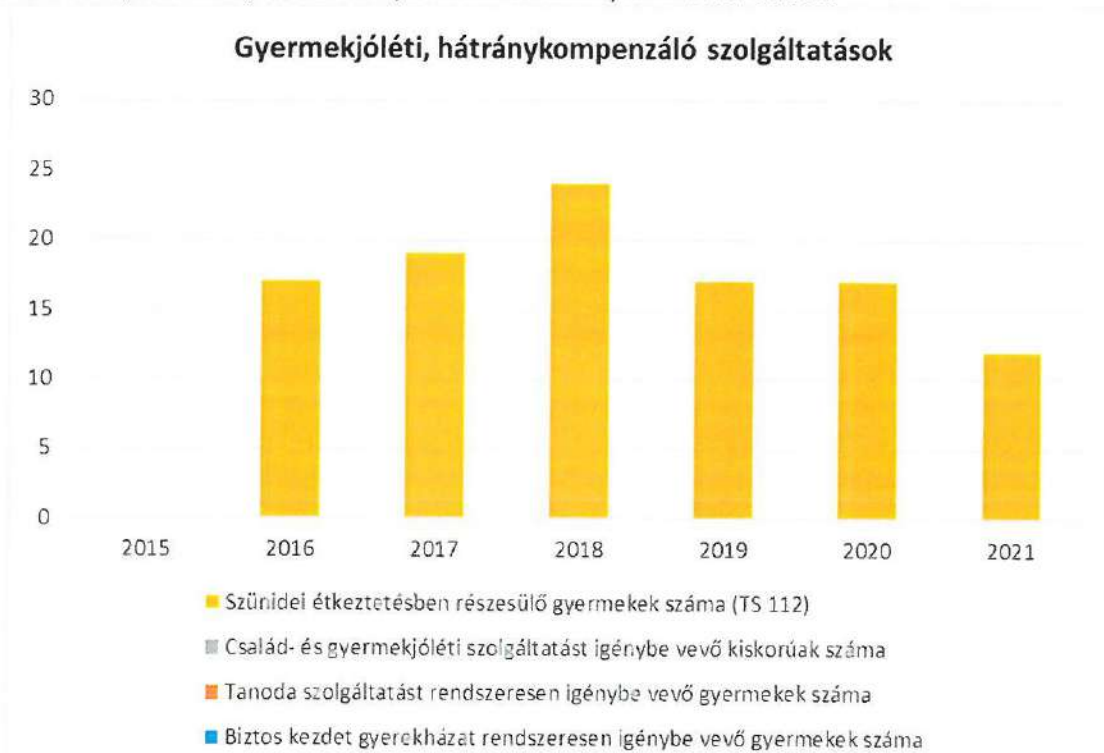
4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2014/2015	0
2015/2016	0
2016/2017	0
2017/2018	0
2018/2019	0
2019/2020	0
2020/2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;
- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	0	0	n.a.	n.a.
2016	0	0	n.a.	17
2017	0	0	n.a.	19
2018	0	0	n.a.	24
2019	0	0	n.a.	17
2020	0	0	n.a.	17
2021	0	0	n.a.	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A magas számú hátrányos helyzetű gyermekek	Intézményi adatszolgáltatás fejlesztése, az

rendszeres óvodalátogatása figyelemmel kísérése megvalósult. Hiányzás nem jellemző. Az egyéni fejlesztő felkészítése nem ismert	alapellátáson kívüli egyéni fejlesztő foglalkozások megszervezése és biztosítása az óvodában
Családi napközi és házi gyermekfelügyelet hiánya	Igények megismerése, a Cserhátsurányi Közös Önkormányzati Hivatallal együttműködés az ellátás megszervezésére.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

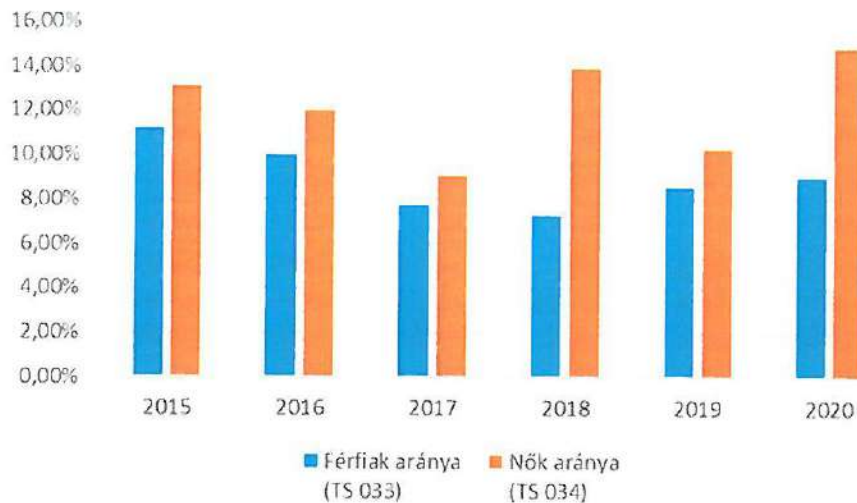
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2015	11,17%	13,07%	12,12%
2016	10,00%	12,00%	11,00%
2017	7,73%	9,04%	8,39%
2018	7,29%	13,87%	10,58%
2019	8,51%	10,24%	9,38%
2020	8,99%	14,81%	11,90%
2021	11,11%	11,18%	11,15%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Munkanélküliség nemek szerint

A munkavállalási korúak közt nagyobb számban vannak a férfiak, de a munkanélküliek között ennek ellenére a nők száma magasabb. Ez alátámasztja, hogy a nők munkaerőpiaci helyzete nehezebb. Ennek oka lehet a gyermeknevelésből adódó nehezebb elhelyezkedés, de megfelelő szakképzettség hiánya is.

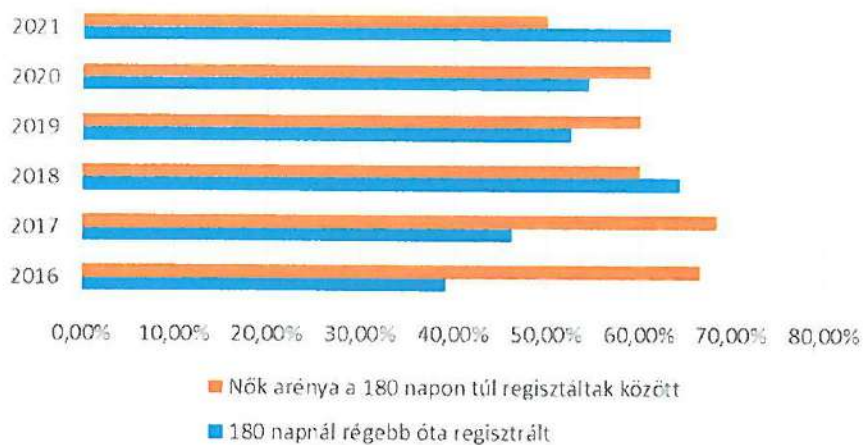
5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	39,13%	66,67%
2016	46,34%	68,42%
2017	64,52%	60,00%
2018	52,63%	60,00%
2019	54,55%	61,11%
2020	63,41%	50,00%
2021	64,10%	60,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszab ideje álláskeresők

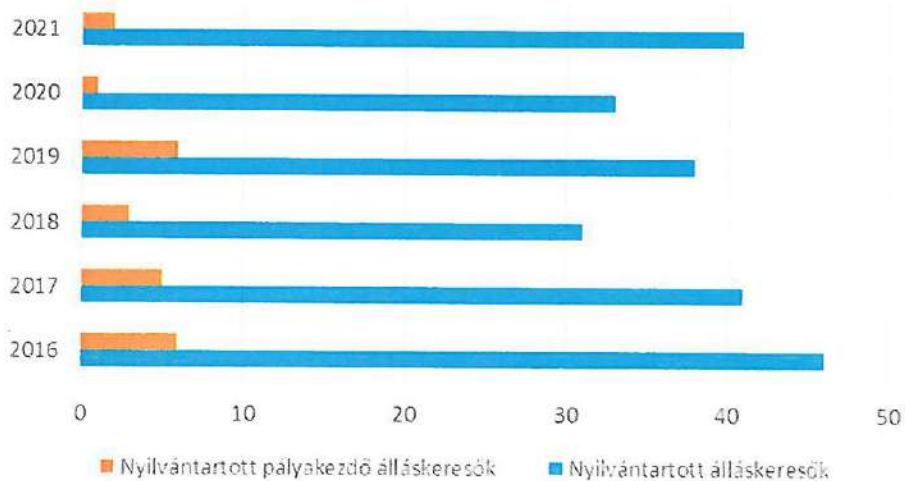

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2015	46	6
2016	41	5
2017	31	3
2018	38	6
2019	33	1
2020	41	2
2021	39	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresők

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen képzési programok nem voltak.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Nincs adat.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nincs adat.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2015	0	0	-
2016	0	0	-
2017	0	0	-
2018	0	0	-
2019	0	0	-
2020	0	0	-
2021	0	0	-

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Védőnői szolgálat és családsegítő szolgálat közreműködésével.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Nincs adat.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaatthon, családok átmeneti otthona)

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a nők tartós munkanélkülisége	Helyi alternatív vállalkozások kialakításának segítése részmunkaidős elhelyezkedéssel Átképzés, továbbképzési lehetőségek felkutatása
A nők elleni erőszakos cselekedetekre vonatkozó adatszolgáltatás nem működik jól, kevés vagy nincs információ	A nőket érő erőszakos cselekedetek feltérképezése, elemzése majd beavatkozások tervezése
A nők élet- és családhelyzetének, társadalmi problémáinak feltárására irányuló felmérések hiánya.	Minél többoldalú adatgyűjtés és elemzés, igényfelmérésen alapuló életmódbeli tanácsadás Családsegítő Szolgálat bevonásával

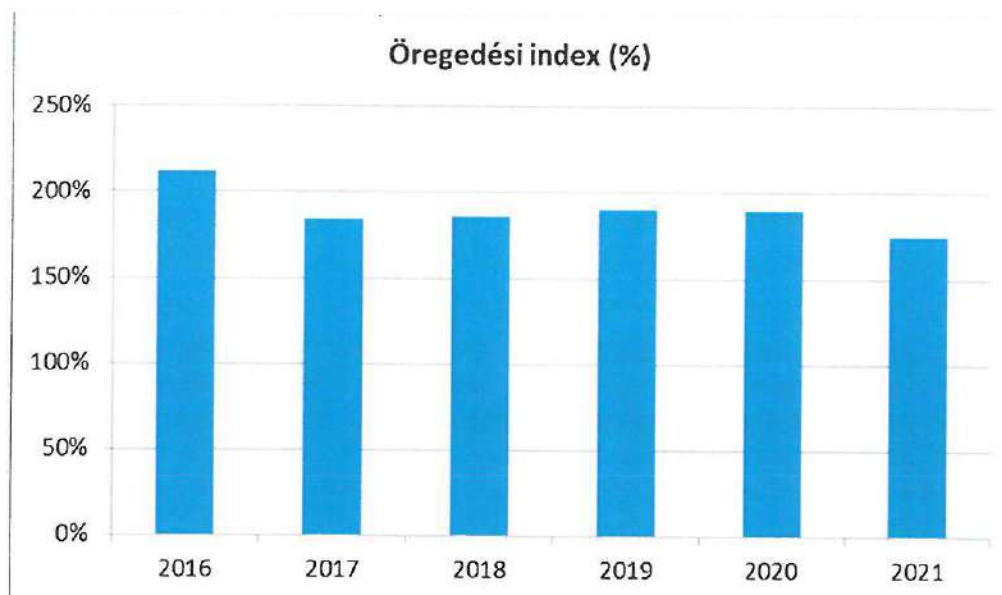
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	140	66	212,12%
2016	140	76	184,21%
2017	141	76	185,53%
2018	135	71	190,14%
2019	129	68	189,71%
2020	129	74	174,32%
2021	131	67	195,52%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, Önkormányzati adat

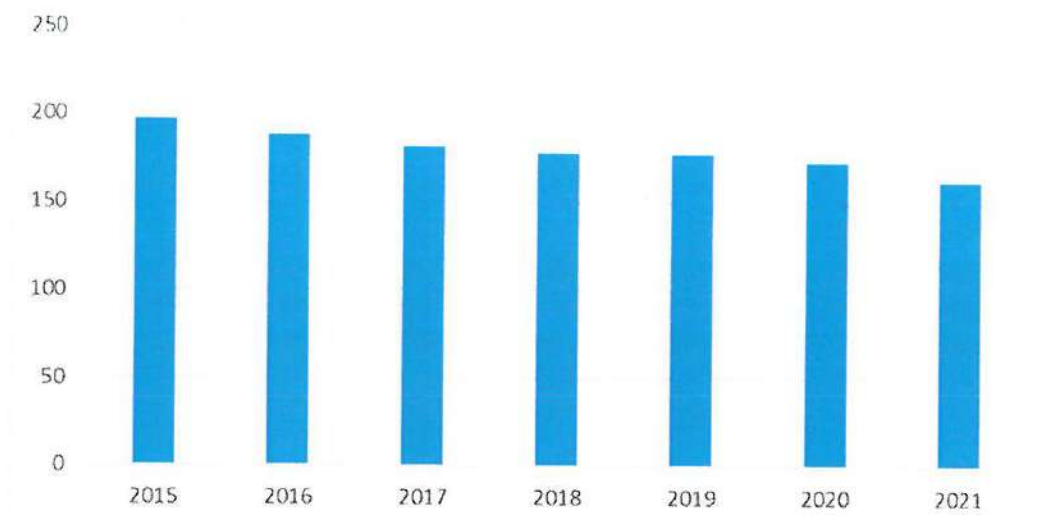
A következő táblázat a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők számának változását mutatja be az elmúlt években, nemek szerinti bontásban. A táblázatból kiolvasható, hogy a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma jóval magasabb a férfiak számánál, továbbá egyfajta csökkenés látható a nyugdíjasok számát tekintve mindkét nem esetében - a férfiak esetében jelentősebb a csökkenés.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

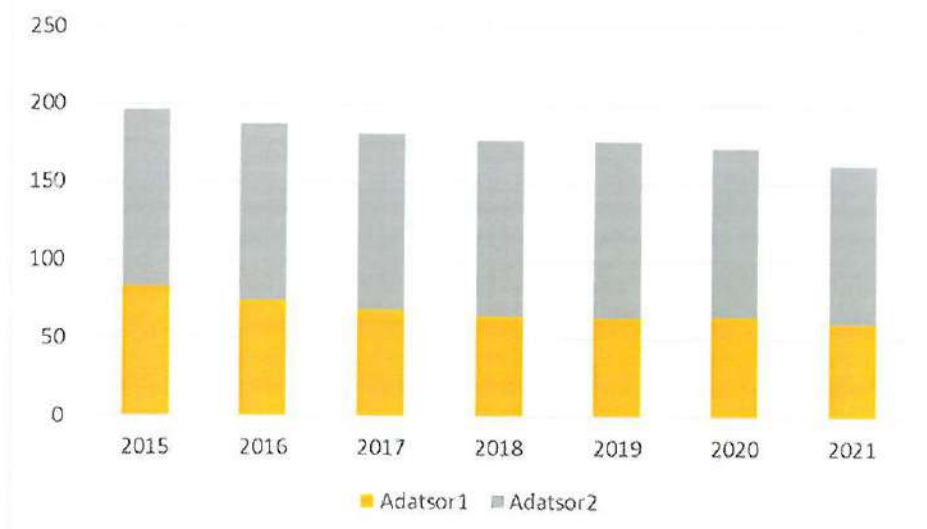
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	83	114	197
2016	74	114	188
2017	68	114	182
2018	64	114	178
2019	63	114	177
2020	64	109	173
2021	60	102	162

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nyugdíjasok száma

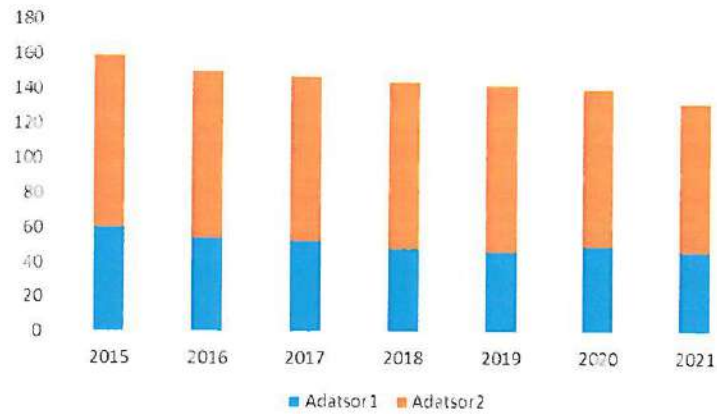
Nyugdíjasok nemek szerinti megoszlása

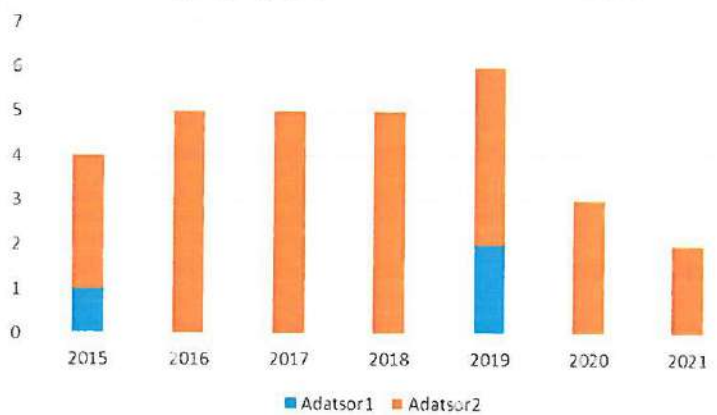
6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2015	0	0	60	99	1	3	n.a.
2016	0	0	54	96	0	5	n.a.
2017	0	0	52	95	0	5	1
2018	0	0	48	96	0	5	1
2019	0	0	46	96	2	4	0
2020	0	0	49	91	0	3	0
2021	0	0	46	86	0	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

Özvegyégi nyugdíjban részesülők nemek szerint

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

- a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;
A térségben az idősek foglalkoztatására nincs lehetőség.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	46	41	31	38	33	41
41-45 év (TS 042)	Fő	6	3	4	5	2	6
	%	13,04%	7,32%	12,90%	13,16%	6,06%	14,63%
46-50 év (TS 043)	Fő	9	10	7	4	5	8
	%	19,57%	24,39%	22,58%	10,53%	15,15%	19,51%
51-55 év (TS 044)	Fő	5	3	2	4	8	9
	%	10,87%	7,32%	6,45%	10,53%	24,24%	21,95%
56-60 év (TS 045)	Fő	8	6	4	4	6	4
	%	17,39%	14,63%	12,90%	10,53%	18,18%	9,76%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1	3	4	5	3	5
	%	2,17%	7,32%	12,90%	13,16%	9,09%	12,20%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;
Nincs adat.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.
Nincs adat.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

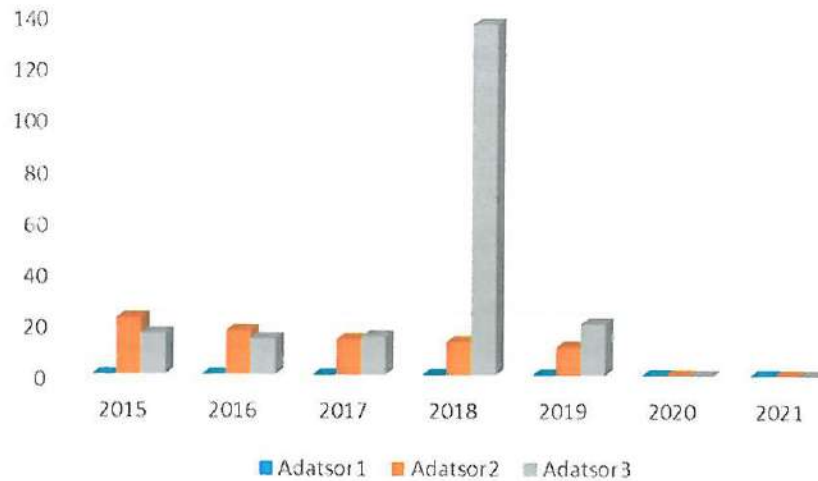
6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2015	140	n.a.	22	16
2016	140	n.a.	17	14
2017	141	n.a.	14	15
2018	135	n.a.	13	136
2019	129	n.a.	11	20
2020	129	n.a.	n.a.	n.a.
2021	131	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Ellátások

- b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;
Településünkön működő Teleház rendelkezésére áll a lakosok számára.
- c) idősek informatikai jártassága;
Településünkön működő Teleház rendelkezésére áll a lakosok számára.
- d) a generációk közötti programok.
Évente megrendezésre kerülő Falunap és Palóc kereszt búcsú.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Lakóhelyen kívüli szolgáltatásokhoz hozzáférésük körülményes	Falubusz szolgáltatással támogatni az idősek szállítását
Magas az egyedül élő idősek aránya	A társadalmi aktivitást ösztönző programok szervezése civil és önkormányzati szereplők által
2.Az idősek körében egyre mélyebb a digitális szakadék a fiatalabb generációkhoz képest	Az idősek „digitális írástudásának fejlesztése”
Idősek nappali ellátásának hiánya	Fejlesztési lehetőségek feltérképezése, munkahelyteremtés

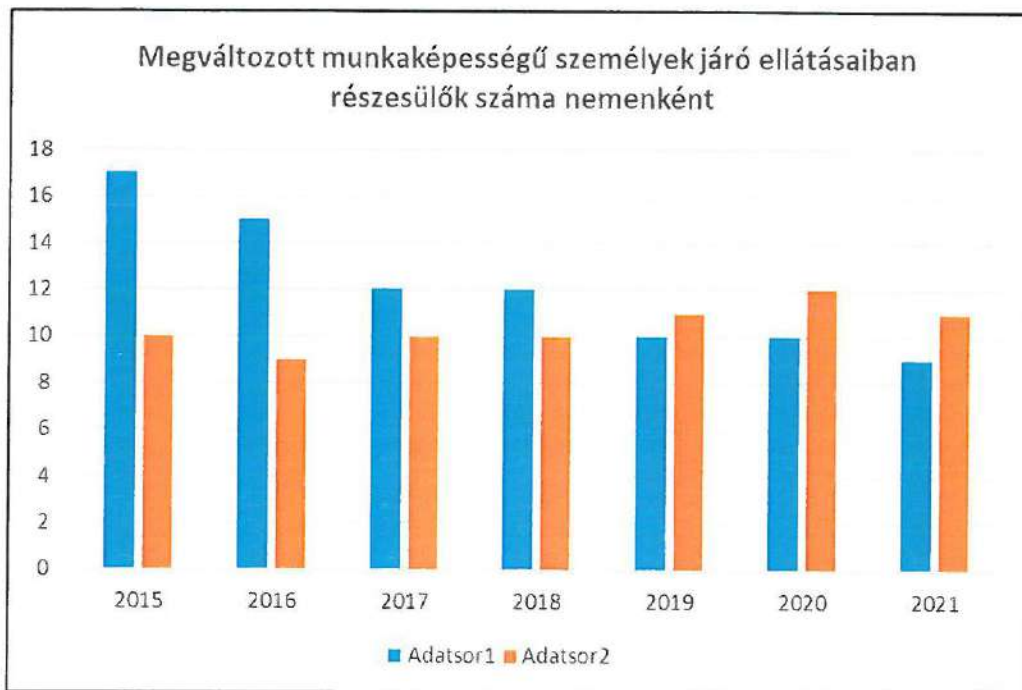
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek száma a 2015 –es évtől kezdve csökkent, továbbá megállapítható, hogy a megváltozott munkaképességű férfiak 2018-ig magasabb számban részesültek szociális ellátásban, mint a nők.

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	17	10	27
2016	15	9	24
2017	12	10	22
2018	12	10	22
2019	10	11	21
2020	10	12	22
2021	9	11	20

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2015	0
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;
Településünkön nincsen lehetőség fogyatékos személyek foglalkoztatására.
- b) munkavállalást segítő lehetőségek;
Nem releváns
- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
Nincs adat.
- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.
Nincs adat.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve a lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével.

Mint általában az esélyegyenlőség területén, a fogyatékosügyben is a társadalmi szemléletformálás az egyik legnagyobb kihívás. Komoly kihívás, és súlyos feladat hárul a döntéshozókra és végrehajtókra a társadalom egésze tekintetében: mindenki számára világossá kell tenni, hogy a fogyatékos emberek integrációja mindannyiunk feladata, és – bár jelentős anyagi forrásokat emészt fel – nem csupán pénz kérdése. Az egyenlő esélyű hozzáférés nemcsak liftek, rámpák, speciális táblák vagy éppen hangos térkép alkalmazását jelenti, hanem azt a szemléletet is, amely a fogyatékos embert egyenjogúnak és egyenrangúnak tekinti. Ennek egyik igen fontos eszköze az esélyegyenlőségi tervek elkészítése és az abban foglaltak végrehajtása is.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;
Településünkön nincsen ilyen ellátás.
- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;
A településen a középületek akadálymentesítettek.
- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;
A településen a középületek akadálymentesítése megtörtént.
- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;
Nincsen adatszolgáltatás
- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;
A felülvizsgálat időszakában a 2020. évben elfogadott HEP-hez képest változás nem történt.
- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);
A felülvizsgálat időszakában a 2020. évben elfogadott HEP-hez képest változás nem történt
- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).
Nincs adatszolgáltatás

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Mivel nincs pontos felmérés a fogyatékossgal élőről, így nincsen ilyen célú program a településen.

7.5 A fogyatékossgal élők helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Az előző pontban leírtak miatt nincsenek erre irányuló kezdeményezések.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs pontos felmérés, adat a fogyatékossgal élőről, helyzetéről, szükségleteiről.	Adatbázis létrehozása.
A foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás felkészült támogató személyek, vagy az akadálymentesítettség hiányában nem valósul meg	Adatgyűjtés a közszférában és a versenyszférában foglalkoztatott fogyatékossgal élők munkavállalókról, és a célcsoport munkaerő-piaci érvényesülését segítő intézkedések megvalósítása
Az önkormányzat tulajdonában lévő középületek akadálymentesítése nem 100%-os.	Pályázati lehetőségeket kihasználva az önkormányzat tulajdonában lévő épületek akadálymentesítése, a közösségi élet- és foglalkozásokhoz hozzáférésük támogatása

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az akadálymentesítés nem mindenhol megoldott.	Pályázati források felkutatása és a források felhasználása.
Számos útszakasz továbbra is rossz állapotban van, több utca járdaszakasza hiányos vagy egyenetlen, felújításra szorul.	Pályázati források felkutatása és a források felhasználása.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);
- Együttműködés lakossági fórum szervezésére.
- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;
- Együttműködés a Foglalkoztatási Osztállyal képzési programok munkaerő-piaci szolgáltatások indítására.
- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;
- Személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások a településen való elérésre érdekében együttműködés.
  - Gyermejkölési és családsegítő szolgálattal való együttműködés
- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége:
a településen működik nemzetiségi (Roma) önkormányzat. Közös rendezvények pl. falunapok, roma nemzetiségi napok megtartásával.
- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Településünkön az alábbi bejegyzett civil szervezetek működnek:

- Herencsény Sportegyesület
- Polgárőr szolgálat
- Palócföld Hagyományőrző és Vidékfejlesztési Közhasznú Alapítvány (természetvédelem, oktatási, szociális, kulturális terület)
- Nyugat Cserhát Vadásztársaság (természetvédelem, oktatási, kulturális, környezetvédelmi terület)
- Sasbérc Vadásztársaság
- Ipoly-Táj Területfejlesztési Társulás,
- CSERFA Egyesület,
- Cserhát Natúrpark,
- Novohrad-Nógrád Geopark

Jelentőségük és jelenlétük hangsúlyos a közösségerősítés és fejlesztés terén. A civil szervezetek esélyegyenlőségi tevékenysége nem terjedhet csupán egy-egy célcsoportra, horizontális működés

jellemzi. Még eredményesebb társadalmi szerepvállalást eredményezne az összefogásuk és a helyi lakosság bevonása, motiválása egy-egy közösségi cél elérése érdekében, hogy Herencsény még élhetőbb településsé váljon.

Az Önkormányzatnak adatszolgáltatása nincs a civil szervezetekkel közösen elért eredmények kimutatásáról.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nem releváns. A for-profit szféra konkrét szerepvállalása az esélyegyenlőségi feladatok ellátásában nem jellemző a községben.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítése során a község intézményei, az egyház és az állami intézmények is bevonásra kerültek az egyes esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő problémák feltárásának folyamatába.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program a képviselő-testület általi megtárgyalását és elfogadását követően kihirdetésre kerül a település honlapján (www.cserhatsurany.hu), annak érdekében, hogy bárki számára megismerhető, valamint a község lakossága számára biztosított legyen az észrevételek megtételének lehetősége

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A mélyszegénységben élők és romák esetében problémát okoz a munkanélküliség emelkedése, a lakosság egészségügyi állapota, nincs helyi foglalkoztatási és átmenetet segítő program a munkába álláshoz, továbbá a velük kapcsolatos adatok gyűjtésének nehézségei.	Települési szintű adatgyűjtés, elemzés a szociális és foglalkoztatási integráció előmozdítása érdekében, illetve egészségfejlesztési programok szervezése.
Gyermekek	A gyermekek helyzetére vonatkozóan a családi napközi és házi gyermekfelügyelet hiánya.	Meg kell vizsgálni az igényeket a családi napközire és a napközbeni házi gyermekfelügyeletre. Minimális igény esetén családi napközi létrehozására van szükség.
Idősek	A nők tartós munkanélkülisége, helyi szintű adatok hiánya.	Adatgyűjtés, adatbázis létrehozása a munkanélküliség csökkentésére irányuló programok szervezése.
Nők	Az idősebbekre vonatkozóan a digitális eszközök használatának hiányossága.	Az idősek digitális felzárkóztatása.
Fogyatékkal élők	Nincs pontos felmérés a fogyatékkal élőkéről, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a fogyatékkal élők helyzetéről, szükségleteiről.	Adatbázis létrehozása
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Az akadálymentesítés nem mindenhol megoldott. Számos útszakasz továbbra is rossz állapotban van, több utca járdaszakasza hiányos vagy egyenetlen, felújításra szorul.	Pályázati források felkutatása és a források felhasználása.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák hasznos tagjai a közösségnek.
Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők leszakadását megfékezzük.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges testi és lelki fejlődését. A község család barát jellegének erősítését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek jólétének kérdésére, az időskori elmagányosodás megelőzésére, a szociális és egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésük biztosítására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén rekreációjuk elősegítését, a mindennapi otthoni teendőkből való kiszakadásuk támogatását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők helyzetének megismerésre és integrációjuk segítésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	
B	Feltárt probléma megnevezése	
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	
G	Az intézkedés felelőse	
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe, megnevezése sorszáma	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésbe nem megvalósuló esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1. Adatgyűjtés Romákra vonatkozóan											
1	Adatgyűjtés Romákra vonatkozóan kezdeményezés adatgyűjtés hiánya	mély/szegénységben élők romák életminőségének javítása	Önkormányzat Településfejlesztési Programja, Koncepció	Új Roma Stratégia (2019-2030)	Célcsoport elérése, Adatgyűjtés, Elemzés, értékelés, Folyamatos frissítés	Az intézkedés felelőse	2025. 06. 30. (hétfő)	Adatgyűjtés-bevonott lakosság száma (fő), kezelt Tenvezett intézkedések száma	Humánerőforrások: roma-alkalmazottak, adatbázisok alkalmazott, alapjain fenntartható	önk-i Önkormányzat határozat	Nem releváns.
2	Helyi foglalkoztatási eszközök alkalmazása	Kiemelkedően magas tartós munkanélküliség csökkentése helyi együttműködés el	Önkormányzat Gazdasági Programja, Településfejlesztési Koncepció, Közmunka program, Herencsényi Szakképzési program	Új Roma Stratégia (2019-2030)	Munkügyi Központtal és az érintett célcsoporttal munka- és képzési szerződéseket kötése. A foglalkoztatás fenntartása.	Polgármester	2025. 06. 30. (hétfő)	Közfoglalkoztatási programba bevontakünyintéző, száma (fő), Helyi Közfoglalkoztatási foglalkoztatási együttműködések száma, Munka – és Szak/átképző képzési szerződéseinek száma, Önkormányzat támogatási forrása, Közfoglalkoztatási	Önkormányzati elhatározása Helyi alapon fenntartható.	Az Önkormányzat elhatározása	Nem releváns.
II. A gyermekek esélyegyenlősége											
1	Hátrányos helyzetű gyermekek egyéni fejlesztése	Az óvodai egyéni támogatás megvalósítása a HH, HHH válságos iskolakezdés eredményes átmenete érdekében	Közoktatási Esélyegyenlőségi Terv, Óvodai Terv, Nevelési Alapprogramja	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	HHH gyermekek egyéni szükségleteire épülő fejlesztések személyi-tárgyi feltételeinek megteremtése, folyamatos működtetés igényfelmérés, Döntés szolg-típusról, helyről, Humán- és tárgyi erőforrás	Polgármester	2025. 06. 30. (hétfő)	HH/HHH gyermekek száma (fő), Fejlesztő óvodapedagógus foglalkozások száma (óra/hét), Rendszeres óvodalátogatás (nap), Beiskolázottak száma (fő)	Óvodavezető, Járásfenntartás esetén folyamatosan szakemberei, Együttműködő Fenntartó Önkormányzat	Szándék- fenntartás	Nem releváns.
2	Szükségletalap Családi napközi és fejlesztés, gyermekfelügyelet	és Települési/vagy közös	Önkormányzat Gazdasági	„Legyen jobb a gyermekeknek”	igényfelmérés, döntés típusról,	Polgármester	2025. 06. 30. (hétfő)	Szolgáltatást igénylők száma (fő), Védőnő,	Családsegítő szolgálat, Szándékfenntartás Munkaügyi irrtás esetén	Nem releváns.	Nem releváns.

források keresése napközbeni gyermekellátás és átképzésében.	hiánya - akadályozó/fenntartásban tényező a nő biztosított napközbeni gyermekellátásában és a szülői évi. XXI. törvény munkába állásának/képzésének/átképzésének támogatására.	Programja, Kistérségi Gazdasági Program, A 1997. évi. XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.).	Nemzeti Stratégia helyről, Humán- és társadalmi fejlettség, tárgyi erőforrás megteremtése, Pályázati források lehívása.	2007-2032)	Szolgáltatást valóban Kőzpont, igénybe vevők száma/vállalkozó/k, Épület előírások Munkába kiállításuk szerinti, Berendezés állások/átképzések száma (fő)	Egyéni folyamatosan.	
III. A nők esélyegyenlősége							
1	Helyi rész munkaidő Magas a női tartós Tervező munkaidő munkanélküliség a beavatkozásokra településen, fokozott a nők a kiszolgáltatottság/lehetőségekre foglalkoztatás és elszegényedés/épülő á-ért kockázata	Önkormányzat és Gazdasági Programja, Kistérségi Gazdasági fejlesztési program.	Nők és Férfiak Szükségletek feltárása a nők és munkaeorpiac Elősegítő Nemzeti helyi- és tágabb Stratégia (2010- környezetben, Munkaügyi központtal	2025. 06. 30. (hétfő)	inaktív nők száma/Adatgyűjtő (fő), Foglalkoztatási/alkalmazott/ak, lehetőségek száma/vállalkozók, (álláshely száma), Kapcsolattartó Részmunkaidős Munkaügyi Központtal, támogatás/pál álláshelyek száma,vállalkozókkal, Foglalkoztatottak Képző/átképző száma (fő), intézmények, Munkaügyi folyamatosan. Képzés/átképzettek Központi támogatás, száma (fő).	igényre Helyi alapozott fenntartói a döntés és támogatás/pál yázati forrással folyamatosan.	Nem releváns
2	Élet- adatgyűjtés az aktuális családhelyzetekre, esélyegyenlős problémák égi politika irányuló felemérések ismeretén valós hiánya. gyakorlása érdekében a nők körében	Önkormányzat és Gazdasági Programja.	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti szociális ellátására Stratégia (2010-irányuló adatbázis elkészítése. Problématerkép készítése. Beavatkozások a területen.	2025. 06. 30. (hétfő)	Folyamatosan frissíthető adatbázis. ügyintéző, Tervezett/megvalósít kezelő, Családsegítő fenntartható. ott beavatkozások szolgálat, Védőnő, száma (eset). Képzés/átképző Egészségügyi szolgálatok, Civil szervezetek képviselője, Munkaügyi Központ.	Fenntartói Adatbázis döntés alapján fenntartható.	Nem releváns.
IV. Az idősek esélyegyenlősége							
1	Idősek lakóhelyen kívüli Az szolgáltatások, életminőség falubusz közösségi programok javítása szolgáltatással elérése támogatott.	Időskor/A 9/2008 (I. 24.) Kormányrendelet a FVM rendelet a vidéki gazdaság és 2022), (2023-2024) működés lakosság számára nyújtott a közlekedési és szolgáltatások fejlesztéséről.	Nemzeti igények felmérése, Falubusz működés koordinálása, Pénzügyi források biztosítása/átcsop ortosítása, Felelős megbízása.	2025. 06. 30. (hétfő)	Célcsoport igények Önkormányzati alkalmazott, Nyugdíjas száddékkal Klub, Felölt háziorvosi folyamattal megvalósult támogatások száma.	Fenntartási Fenntartási száddékkal Nyugdíjas száddékkal Klub, Felölt háziorvosi folyamattal megvalósult támogatások száma.	Nem releváns.
2	Idősek nappali ellátásának hiánya a településen életminőségének javítása az önkormányzat évi Tv. a szociális gondoskodó, igazgatásról és egyenlő esélyű szociális, közösségi	Önkormányzat és Gazdasági Programja, 1993. évi. XXIII. törvény a szociális igazgatásról és egyenlő esélyű szociális, közösségi	Időskor/A 9/2008 (I. 24.) Kormányrendelet a FVM rendelet a vidéki gazdaság és 2022), (2023-2024) működés lakosság számára nyújtott a közlekedési és szolgáltatások fejlesztéséről.	2025. 06. 30. (hétfő)	igények száma (fő), Felmérés szolgáltatást igénybe vevők száma (fő), Szolgálat, Nyugdíjas Klub száddékkal alkalmazottak száma vezetője, szolgálatok, Pályázati támogatás, Helyi	végzők, igény és Nem releváns.	Nem releváns.

	hozzáférést biztosító szolgáltatása által, helyi munkahelyteremtés.	ellátásokról.		megteremtése, Munkügyi központtal együttműködés a humán-erőforrás biztosítása érdekében, Falubusz szolgáltatás koordinálása.			vállalkozók/támogatók, Magyar Államkincstár.		
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége									
1	Felmérés, Nincs adatbázis a fogyatékkal élők élethelyzetére épülő esélyegyenlőségre vonatkozóan. Élethelyzetéről	a A célcsoport Program, Települési Egészségfejlesztési terv. támogatási alternatívák, források biztosításával egyenlő hozzáféréstük támogatása.	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-Fogyatékosági típusokhoz rendelhető segítségnyújtás tervezése.	Felmérés, igények/igények beazonosítása, (2015-Fogyatékosági típusokhoz rendelhető segítségnyújtás tervezése.	2025. 06. 30. (hétfő)	Igények száma, Tervezett beavatkozások száma, Megvalósult beavatkozások száma.	száma, Települési Egészségügyi szolgáltatók, Személyek Esélyegyenlőségért, Közhatalmú Nonprofit Kft., Civil szervezetek, Pályázati erőforrás.	igény fenntartási fenntartási szándékkal foglalkozhat. Esélyegyenlőségért, Közhatalmú Nonprofit Kft., Civil szervezetek, Pályázati erőforrás.	és Nem releváns.
2	Ütemezett, akadálymentes szolgáltatások és a közösségi élethez történő hozzáférés érdekében	A településen nincs fizikai környezet az akadálymentesítés érdekében. A szolgáltatások akadálymentesítését elősegítse és biztosítsa érdekében, az önálló életvitel lehetőségének megteremtése a célcsoport esetében. Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés és megteremtése.	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Felmérés-tervezés-költségvetés készítése. Saját és külső erőforrások felmérése. Kivitelezés-Átadás, használati tájékoztatás, nyilvánosság biztosítása.	2025. 06. 30. (hétfő)	Tervezési költségvetési dokumentáció, Projekt előrehaladási jelentés, Az egyenlő hozzáférések orvosi segítettettek nyilvántartás alapján (fő).	Önkormányzat, kivitelező vállalkozás, Egészségügyi szolgáltatók, Pályázati támogatáskezelő, Helyi önkormányzatok, Pályázati források Önrész.	Megvalósulás után biztosított a fenntartás.	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

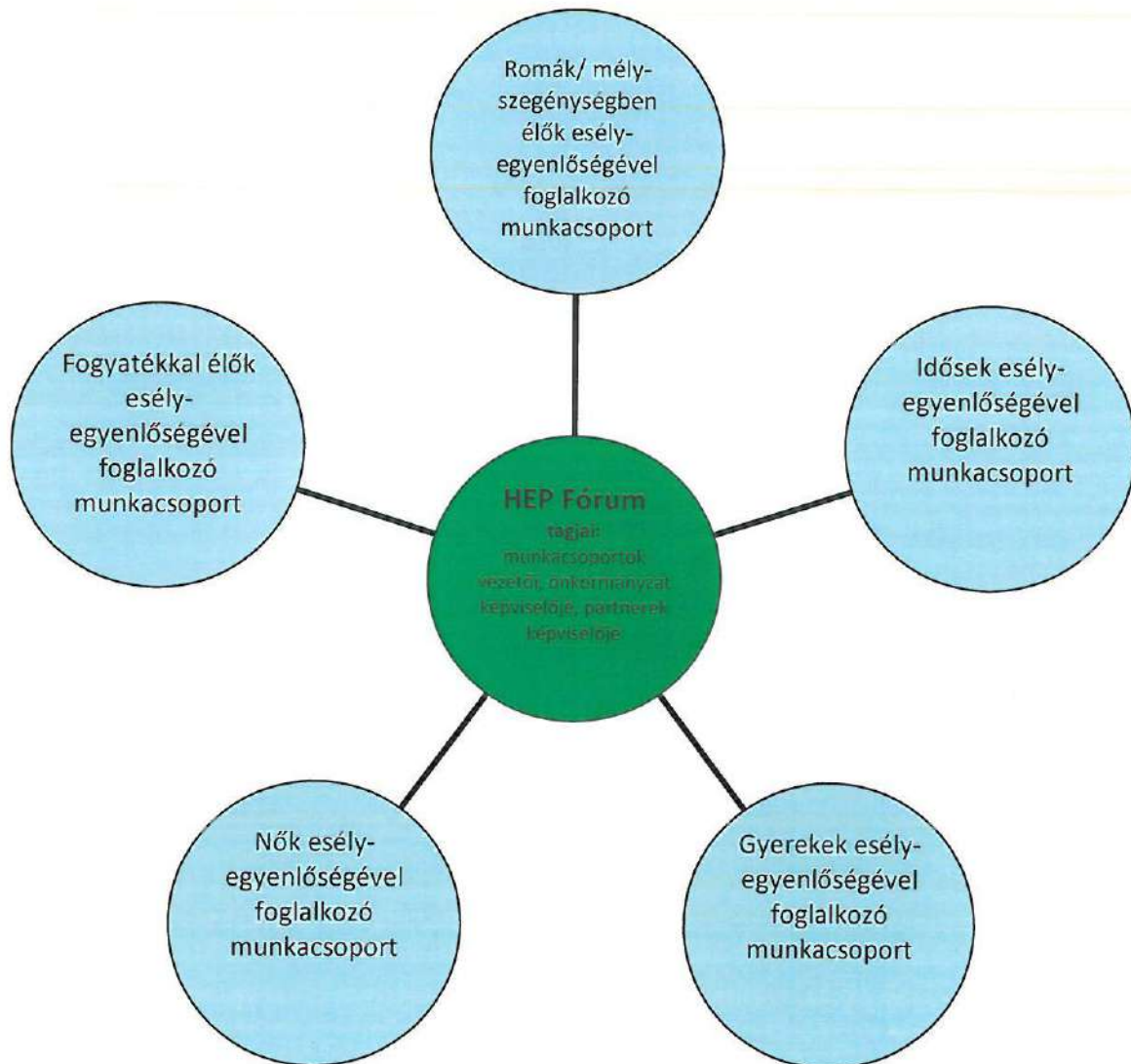
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása

- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Herencsény Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Herencsény Község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ..... számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA